BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP

12

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

LƯU THU THUỶ (Tổng Chủ biên)
NGUYỄN THANH BÌNH (Chủ biên) – LÊ VĂN CẦU – ĐỖ THỊ THANH HƯƠNG
TRẦN THỊ TỐ OANH – TRẦN THỊ CẨM TÚ

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP 12

(Tái bản lần thứ hai)

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

GIẢI THÍCH LOGO

KHÁM PHÁ – KẾT NỐI

Học sinh chia sẻ những hiểu biết, kinh nghiệm của bản thân và khám phá tri thức, kinh nghiệm mới dựa trên việc chuyển hoá và kết nối với tri thức, kinh nghiệm đã có.

RÈN LUYỆN

Học sinh sử dụng kiến thức, kinh nghiệm đã tiếp thu được để giải quyết các vấn đề, tình huống, nhiệm vụ,... nhằm củng cố kinh nghiệm, hình thành và rèn luyện kĩ năng.

VẬN DỤNG

Học sinh vận dụng tri thức đã học, kĩ năng bước đầu được luyện tập vào giải quyết các vấn đề của thực tế đời sống, tiếp tục rèn luyện kĩ năng, thay đổi thói quen chưa phù hợp để phát triển năng lực và phẩm chất mong đợi.

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh yêu quý!

Cuốn sách giáo khoa *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 12* được biên soạn theo định hướng giúp các em phát triển những phẩm chất và năng lực cần thiết.

Sách được cấu trúc gồm 10 chủ đề thuộc các mạch nội dung: Hướng vào bản thân, Hướng đến xã hội, Hướng đến tự nhiên và Hướng nghiệp. Những nội dung được trình bày trong các chủ đề đều bắt nguồn từ chính cuộc sống thực tiễn của các em và thể hiện rõ thông điệp "Kết nối tri thức với cuộc sống".

Cũng như sách *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10 và 11*, các chủ đề được thiết kế dưới dạng hoạt động theo quy trình học dựa vào trải nghiệm. Đó là những hoạt động được tổ chức để các em khám phá những hiểu biết, kinh nghiệm đã có của bản thân; kết nối và chuyển hoá những kinh nghiệm cũ thành kinh nghiệm mới; rèn luyện, áp dụng những kinh nghiệm mới vào việc giải quyết các nhiệm vụ, tình huống có thể xảy ra trong cuộc sống, để hình thành những kĩ năng mới. Sau đó, các em sẽ tiếp tục vận dụng kinh nghiệm, kĩ năng mới vào thực tiễn cuộc sống hằng ngày ở gia đình, cộng đồng, xã hội để trải nghiệm các cảm xúc, rèn luyện hành vi và thói quen tích cực trong cuộc sống, hình thành, phát triển các giá trị, phẩm chất, năng lực cần thiết.

Cuối mỗi chủ đề đều có phần đánh giá. Dựa vào các tiêu chí trong phần này, các em sẽ tự đánh giá kết quả trải nghiệm chủ đề của bản thân theo hai mức: Đạt và chưa đạt.

Các em hãy tích cực tham gia các hoạt động ở lớp, trường, gia đình và cộng đồng dưới sự hướng dẫn, hỗ trợ của thầy, cô giáo, người thân để có nhiều trải nghiệm bổ ích.

Chúc các em thành công!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

	NỘI DUNG	Trang
CHỦ ĐỀ 1	Phát triển các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và các bạn	5
CHỦ ĐỀ 2	Tôi trưởng thành	14
CHỦ ĐỀ 3	Hoàn thiện bản thân	24
CHỦ ĐỀ 4	Trách nhiệm với gia đình	34
CHỦ ĐỀ 5	Xây dựng cộng đồng	41
CHỦ ĐỀ 6	Chung tay gìn giữ, bảo tồn cảnh quan thiên nhiên	51
CHỦ ĐỀ 7	Bảo vệ thế giới tự nhiên	58
CHỦ ĐỀ 8	Nghề nghiệp và những yêu cầu với người lao động trong xã hội hiện đại	66
CHỦ ĐỀ 9	Rèn luyện phẩm chất, năng lực phù hợp với định hướng nghề nghiệp	75
CHỦ ĐỀ 10	Quyết định lựa chọn nghề phù hợp và chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường mới	83
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	91

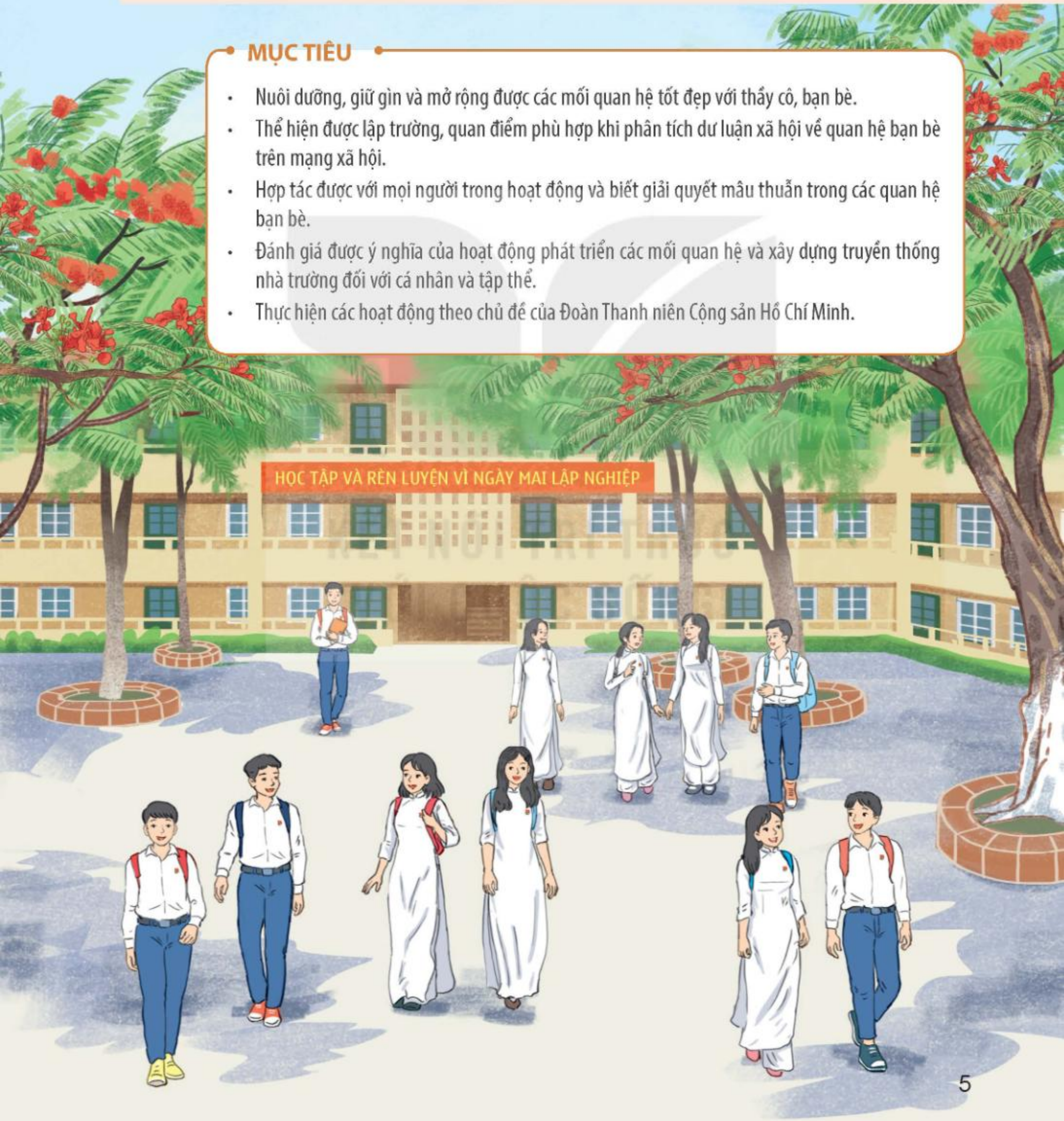
KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Chủ đề 1

PHÁT TRIỂN CÁC MỐI QUAN HỆ TỐT ĐẸP VỚI THẦY CÔ VÀ CÁC BẠN

MỤC TIÊU

- Nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng được các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
- Thể hiện được lập trường, quan điểm phù hợp khi phân tích dư luận xã hội về quan hệ bạn bè trên mạng xã hội.
- Hợp tác được với mọi người trong hoạt động và biết giải quyết mâu thuẫn trong các quan hệ bạn bè.
- Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động phát triển các mối quan hệ và xây dựng truyền thống nhà trường đối với cá nhân và tập thể.
- Thực hiện các hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

- Tìm hiểu cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và bạn bè.
- Tìm hiểu về cách hợp tác với mọi người trong hoạt động chung.
- Đề xuất cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô.
- Thể hiện lập trường, quan điểm phù hợp khi phân tích dư luận xã hội về quan hệ bạn bè trên mạng xã hội.
- Lập kế hoạch xây dựng truyền thống nhà trường và hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
- Thực hiện và báo cáo kết quả kế hoạch hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường và hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
- Đánh giá ý nghĩa của hoạt động phát triển các mối quan hệ.
- Đánh giá ý nghĩa của hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường.
- Thể hiện kĩ năng giải quyết mâu thuẫn và kĩ năng nuôi dưỡng, giữ gìn, mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với bạn bè.
- Tham gia các hoạt động phát triển mối quan hệ và hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.
- Thực hiện các hoạt động phát triển các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và các bạn trong nhà trường.

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và bạn bè

1. **Chia sẻ cách em đã thực hiện để nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và bạn bè.**
2. **Thảo luận về cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.**

   Gợi ý:

   – Đối với thầy cô:
   + Thể hiện sự kính trọng với các thầy cô.
   + Luôn hoàn thành nhiệm vụ học tập thầy cô giao.
   + Chủ động gặp gỡ, trò chuyện, trao đổi nội dung học tập với thầy cô.
   + Thăm hỏi khi thầy cô đau ốm.
   + Gửi lời chúc mừng đến các thầy cô đang dạy và thầy, cô giáo cũ vào những dịp đặc biệt.
   + Tham gia các hoạt động văn hoá văn nghệ, thể dục thể thao cùng các thầy cô.
   + ...

   – Đối với bạn bè:
   + Chủ động làm quen.
   + Giúp đỡ, quan tâm khi bạn bè gặp khó khăn.
   + Thể hiện sự chân thành, thiện chí, thấu hiểu khi giao tiếp với bạn.
   + Giữ liên lạc thường xuyên.
   + Đa dạng các hình thức giao tiếp: gặp trực tiếp, trao đổi qua mạng xã hội,...
   + Tham gia các diễn đàn, câu lạc bộ, các hoạt động văn hoá văn nghệ, thể dục thể thao với các bạn.
   + ...

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu về cách hợp tác với mọi người trong hoạt động chung

1. **Chia sẻ hiểu biết của bản thân về cách hợp tác với mọi người trong hoạt động chung của lớp, của nhà trường.**
2. **Thảo luận, xác định những cách hợp tác hiệu quả trong hoạt động chung.**

   Gợi ý:

   – Đặt ra mục tiêu chung.
   – Tham gia đóng góp ý tưởng hoạt động.
   – Biết lắng nghe người khác.
   – Tôn trọng các quyết định chung của nhóm.

– Hoàn thành tốt các nhiệm vụ được nhóm phân công.

– Quan tâm hỗ trợ thành viên khác khi cần thiết.

– Có trách nhiệm với sản phẩm, kết quả của hoạt động chung.

– ...

HOẠT ĐỘNG 3 Thể hiện cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô

1. Thảo luận đề xuất cách ứng xử thể hiện cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô trong các tình huống dưới đây:

Tình huống 1

Thầy Kiên – giáo viên dạy Tin học lớp 12B đã có quyết định chuyển công tác, ngày mai là buổi dạy cuối cùng ở trường của thầy. Thầy là người được cả lớp rất quý mến.

Theo em, để tiếp tục duy trì mối quan hệ tốt đẹp với thầy Kiên khi thầy chuyển công tác thì các bạn lớp 12B nên làm gì?

Tình huống 2

Hương mới tham gia Câu lạc bộ Khoa học của trường. Buổi đầu được nghe cô Dung – giáo viên của trường nói chuyện chuyên đề, Hương rất ngưỡng mộ và muốn được gần gũi, trò chuyện, học hỏi nhiều điều hơn từ cô.

Theo em, Hương nên làm gì?

2. Chia sẻ kết quả thảo luận.

HOẠT ĐỘNG 4 Thể hiện lập trường, quan điểm phù hợp khi phân tích dư luận xã hội về quan hệ bạn bè trên mạng xã hội

1. Thể hiện lập trường, quan điểm của bản thân/của nhóm đối với một số dư luận xã hội về quan hệ bạn bè trên mạng xã hội.

– Mạng xã hội là ảo nên quan hệ bạn bè trên mạng xã hội cũng chỉ là ảo.

– Mạng xã hội giúp chúng ta mở rộng được quan hệ bạn bè, kết thân được với nhiều người từ khắp nơi trên thế giới.

– ...

2. Chia sẻ bài học kinh nghiệm đối với bản thân em về các mối quan hệ bạn bè trên mạng xã hội.

HOẠT ĐỘNG 5 Lập và thực hiện kế hoạch hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường và hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh

1. Lựa chọn và lập kế hoạch một hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường.

Ví dụ:

KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG THI THIẾT KẾ LOGO VÀ KHẨU HIỆU CHO NHÀ TRƯỜNG

1. Mục tiêu:

– Tuyên truyền, quảng bá nét đẹp truyền thống của nhà trường.

– Góp phần rèn luyện kĩ năng hợp tác.

– Phát huy tính sáng tạo.

2. Nhóm thực hiện: Chiến, Hương, Nam, Trâm, Phong, Thuý, Hiếu.

3. Thời gian thực hiện: Tuần 3 và tuần 4 tháng 9.

4. Nội dung: Thiết kế logo, khẩu hiệu.

5. Phương tiện cần thiết: Giấy A4, máy tính, bút màu,…

6. Phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên:

STT	Nhiệm vụ	Người thực hiện
1	Xây dựng kế hoạch.	Cả nhóm
2	Triển khai thể thức yêu cầu của cuộc thi đến các đoàn viên.	Bạn Trâm
3	Chuẩn bị các phương tiện.	Cả nhóm
4	Giải đáp và cung cấp thông tin cho các đoàn viên tham gia dự thi; phân loại, mã hoá các tác phẩm dự thi trước khi gửi Ban Giám khảo chấm điểm.	Bạn Thuý
5	Thu nhận tác phẩm.	Bạn Hương
6	Lên danh sách Ban Giám khảo để lựa chọn tác phẩm.	Các bạn Hiếu, Thuý
7	Lập dự trù kinh phí, hỗ trợ giải đáp thắc mắc.	Bạn Nam
8	Truyền thông.	Bạn Trâm
9	Hậu cần: chuẩn bị khánh tiết, sắp xếp bàn ghế, trà nước,...	Các bạn Chiến, Hương, Nam
10	Viết báo cáo kết quả hoạt động và trình bày báo cáo.	Bạn Phong
11	Đánh giá kết quả hoạt động.	Cả nhóm

2. Hợp tác cùng các bạn thực hiện kế hoạch hoạt động.

Gợi ý:

– Thực hiện tốt nhiệm vụ của mình được giao; phối hợp với các bạn có nhiệm vụ liên quan.
– Quan tâm, giúp đỡ thành viên trong nhóm.
– Có trách nhiệm với sản phẩm chung của nhóm.
– ...

3. Tổng kết, đánh giá và viết báo cáo kết quả hoạt động.

Gợi ý:

BÁO CÁO KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG THI
THIẾT KẾ LOGO VÀ KHẨU HIỆU CHO NHÀ TRƯỜNG

1. Đánh giá quá trình tổ chức hoạt động:

– Lập kế hoạch hoạt động và chuẩn bị hoạt động:
+ Tính khoa học của kế hoạch (đầy đủ, rõ ràng, cụ thể, hợp lí).
+ Tính khả thi của kế hoạch.
+ Sự hợp tác giữa các thành viên trong khi xây dựng kế hoạch.
+ ...

– Tiến hành hoạt động:
+ Đảm bảo tiến độ thực hiện các công việc.
+ Kết quả, sản phẩm các công việc.
+ Sự hợp tác giữa các thành viên khi tiến hành hoạt động.
+ ...

– Tổng kết, đánh giá hoạt động:
+ Tiêu chí đánh giá các sản phẩm dự thi.
+ Tính công khai, công bằng khi đánh giá.
+ ...

2. Kết quả thi:

– Về số lượng sản phẩm logo, khẩu hiệu tham gia dự thi:...
– Về chất lượng các sản phẩm dự thi:
+ Nội dung sản phẩm phản ánh nét đẹp truyền thống nhà trường.
+ Tính sáng tạo:...
+ Tính thẩm mĩ:...
+ Tính hợp tác:...
– Về các giải thưởng:

Giải nhất:... Giải nhì:...

Giải ba:... Giải khuyến khích:...

3. Một số bài học kinh nghiệm.

– ...

HOẠT ĐỘNG 6 Đánh giá ý nghĩa của hoạt động phát triển các mối quan hệ và xây dựng truyền thống nhà trường đối với cá nhân và tập thể

1. Thảo luận, đánh giá ý nghĩa của hoạt động phát triển các mối quan hệ.

Gợi ý:

– Đối với cá nhân:

+ Tạo sự đa dạng trong các mối quan hệ, học hỏi được nhiều kinh nghiệm trong học tập, lối sống.

+ Phát triển các phẩm chất và năng lực.

+ Nhận được nhiều lời khuyên và sự giúp đỡ khi cần thiết.

+ ...

– Đối với tập thể:

+ Tăng cường tinh thần đoàn kết.

+ Tạo một tập thể vững mạnh.

+ Tạo môi trường thân thiện trong nhà trường, xây dựng trường học hạnh phúc, lớp học hạnh phúc.

+ ...

2. Thảo luận, đánh giá ý nghĩa của hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường.

Gợi ý:

– Đối với cá nhân:

+ Thêm tự hào, yêu trường, yêu lớp, gắn bó với trường, lớp.

+ Phát triển kĩ năng hợp tác.

+ Tạo động lực phấn đấu cho bản thân trong học tập và tham gia hoạt động tập thể của trường, lớp.

+ Phát triển tinh thần trách nhiệm của bản thân với tập thể.

+ ...

– Đối với tập thể:

+ Giúp cho công việc được hoàn thành nhanh chóng và hiệu quả.

+ Gắn kết các thành viên trong lớp, trong trường.

+ Quảng bá hình ảnh của nhà trường trong cộng đồng.

+ Xây dựng khối đoàn kết giữa nhiều thế hệ học sinh, tiếp tục phát huy truyền thống của nhà trường.

+ ...

3. Chia sẻ ý nghĩa của hoạt động phát triển các mối quan hệ và xây dựng truyền thống nhà trường đối với bản thân em.

HOẠT ĐỘNG 7 Thể hiện kĩ năng giải quyết mâu thuẫn và nuôi dưỡng, giữ gìn, mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với bạn bè

1. **Sắm vai thể hiện kĩ năng giải quyết mâu thuẫn và kĩ năng nuôi dưỡng, giữ gìn, mở rộng mối quan hệ tốt đẹp với các bạn trong tình huống dưới đây:**

Tình huống 1

Tân và Mạnh là bạn cùng lớp, do những hành động trêu chọc thái quá và những lời chê bai, nói xấu nhau đã khiến tình bạn giữa hai người rạn nứt. Xung đột đỉnh điểm là trong giờ ra chơi khi Tân liếc nhìn Mạnh, cái nhìn mà Mạnh cho là "nhìn có ý khiêu khích". Mạnh hẹn Tân sau giờ học gặp nhau để giải quyết mâu thuẫn.

Nếu là Tân, em sẽ làm gì?

Tình huống 2

Nga đang cùng nhóm bạn thực hiện một dự án phát triển cộng đồng. Nhóm của Nga cần thêm thành viên có kĩ năng về truyền thông. Nga được biết bạn Phương ở lớp bên cạnh có kinh nghiệm và năng lực về mặt này nhưng Nga không quen Phương.

Nếu là Nga, em sẽ làm gì?

Tình huống 3

Hết năm học này, Thanh sẽ đi du học. Thanh buồn vì phải xa các bạn trong lớp, đồng thời Thanh cũng hồi hộp, lo lắng vì chưa biết bắt đầu như thế nào với các mối quan hệ mới ở đất nước xa lạ.

Nếu là Thanh, em sẽ làm gì để tiếp tục nuôi dưỡng, giữ gìn các mối quan hệ với bạn bè cũ và mở rộng quan hệ ở môi trường mới?

2. **Chia sẻ một số tình huống mà em đã thực hiện để giải quyết mâu thuẫn và mở rộng mối quan hệ với các bạn.**

HOẠT ĐỘNG 8 Thực hiện các hoạt động phát triển các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và các bạn trong nhà trường

1. **Kể tên các hoạt động phát triển mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và các bạn mà em có thể tham gia.**
2. **Xây dựng kế hoạch để tham gia các hoạt động đó.**

   Gợi ý:

   – Mục đích tham gia.

   – Thời gian tham gia.

– Công việc có thể tham gia.
– Dự kiến sản phẩm.
– Các thành viên cùng tham gia.
– ...

3. **Thực hiện kế hoạch và báo cáo kết quả.**
4. **Chia sẻ cảm xúc, kinh nghiệm, những thuận lợi, khó khăn và biện pháp khắc phục khi tham gia các hoạt động.**

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Nêu được cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô.
– Nêu được cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng các mối quan hệ tốt đẹp với bạn bè.
– Nêu được cách hợp tác với mọi người trong hoạt động.
– Thể hiện được cách nuôi dưỡng, giữ gìn và mở rộng các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô, bạn bè.
– Thể hiện được lập trường, quan điểm phù hợp khi phân tích dư luận xã hội về quan hệ bạn bè trên mạng xã hội.
– Thực hiện được cách hợp tác với mọi người trong hoạt động.
– Thể hiện được cách giải quyết mâu thuẫn trong các mối quan hệ bạn bè.
– Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động phát triển các mối quan hệ đối với cá nhân và tập thể.
– Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường đối với cá nhân và tập thể.
– Lập được kế hoạch hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường và hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh theo phương thức hợp tác.
– Thực hiện được kế hoạch hoạt động xây dựng truyền thống nhà trường và hoạt động theo chủ đề của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh theo phương thức hợp tác.
– Phát triển được các mối quan hệ tốt đẹp với thầy cô và các bạn trong nhà trường.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Chủ đề 2

TÔI TRƯỞNG THÀNH

MỤC TIÊU

- Nhận diện được sự trưởng thành của bản thân.
- Nhận diện được phẩm chất ý chí và sự đam mê của bản thân.
- Nhận diện được khả năng tư duy độc lập và khả năng thích ứng với sự thay đổi của bản thân.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Xác định những biểu hiện trưởng thành của cá nhân.

– Tìm hiểu biểu hiện của phẩm chất ý chí và sự đam mê.

– Tìm hiểu biểu hiện của sự đam mê.

– Nhận diện đặc điểm của người có tư duy độc lập.

– Chỉ ra những biểu hiện và những việc làm để thích ứng với sự thay đổi trong cuộc sống.

– Thể hiện sự trưởng thành của bản thân qua những việc làm thực hiện các vai trò trong gia đình và trong xã hội.

– Giới thiệu đam mê của bản thân và quá trình thực hiện đam mê.

– Thể hiện ý chí của bản thân trong một số tình huống.

– Thể hiện khả năng tư duy độc lập khi giải quyết vấn đề và trình bày quan điểm trong cuộc sống.

– Thực hiện những việc làm nhằm thích ứng với sự thay đổi trong cuộc sống.

– Lập và thực hiện kế hoạch rèn luyện phẩm chất ý chí, sự đam mê, tư duy độc lập và khả năng thích ứng của bản thân.

HOẠT ĐỘNG 1 Xác định những biểu hiện trưởng thành của cá nhân

1. Chơi trò chơi "Đoán xem người đó là ai".

Mỗi nhóm bí mật chọn một bạn học trong lớp và mô tả 5 biểu hiện trưởng thành.

Ví dụ: Bạn V đã có những biểu hiện trưởng thành như sau:

- Có giọng đọc thơ rất hay, thường xuyên phát biểu ý kiến trong giờ học môn Ngữ văn.
- So với năm trước đã cao vọt.
- Trước kia thường nghe theo ý kiến của bạn bè, ít khi thể hiện suy nghĩ của mình. Hiện tại đã biết trình bày và bảo vệ quan điểm của bản thân trước người khác.
- Tự tin khi giao tiếp ở nơi công cộng.
- Hiểu và chủ động thực hiện các quy định ở ngoài cộng đồng.
- Tích cực tham gia các hoạt động tập thể của nhà trường và Đoàn Thanh niên.
- ...

Cả lớp đoán tên người được mô tả.

2. Nhận diện những biểu hiện trưởng thành của cá nhân.

Gợi ý:

- Trưởng thành về thể chất:
  + Tăng chiều cao.
  + Thay đổi cân nặng.
  + Thay đổi giọng nói.
  + ...
- Trưởng thành về tâm lí:
  + Có ý chí và kiên định với mục tiêu đề ra.
  + Có đam mê riêng của cá nhân và quyết tâm theo đuổi đam mê.
  + Có khả năng tư duy độc lập.
  + Có khả năng linh hoạt thích ứng với sự thay đổi của cuộc sống.
  + ...
- Trưởng thành về xã hội:
  + Nhận biết quyền và trách nhiệm công dân.
  + Có ý thức thực hiện quyền và trách nhiệm công dân của bản thân.
  + Chủ động thiết lập và duy trì các mối quan hệ xã hội.
  + Thực hiện việc làm thể hiện quyền và trách nhiệm của bản thân trong gia đình.
  + Có khả năng tổ chức cuộc sống cá nhân, công việc và quản lí bản thân.
  + ...

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu biểu hiện của phẩm chất ý chí và sự đam mê

1. Thảo luận xác định những biểu hiện của phẩm chất ý chí, sự đam mê của cá nhân.

– Chỉ ra những biểu hiện của phẩm chất ý chí và sự đam mê trong trường hợp dưới đây:

> Khánh mong muốn trở thành cầu thủ bóng rổ chuyên nghiệp. Bạn chơi bóng rổ từ năm học lớp 8 và là thành viên Câu lạc bộ Bóng rổ của trường. Khánh tìm đọc sách báo, thường xuyên xem các video quay những trận đấu bóng rổ đỉnh cao, tìm hiểu về những vận động viên và câu lạc bộ bóng rổ nổi tiếng trên thế giới, tìm hiểu về kĩ thuật, về chiến thuật chơi bóng rổ. Khánh tự tạo cho mình một chỗ chơi bóng rổ ngay cạnh nhà, bất cứ lúc nào rảnh rỗi là bạn lại luyện tập. Khánh tham gia đều đặn các buổi tập bóng rổ dù đôi khi bạn thấy mệt mỏi, thiếu thời gian nghỉ ngơi vì việc học tập năm cuối cấp rất bận rộn.

– Nêu những biểu hiện của phẩm chất ý chí, sự đam mê của cá nhân.

Gợi ý:

– Biểu hiện của phẩm chất ý chí:
  + Xác định mục đích rõ ràng.
  + Độc lập ra quyết định và hành động theo quyết định.
  + Hành động quyết đoán, kiên định thực hiện mục đích.
  + Kiên trì tìm cách vượt qua khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ.
  + Kiên định từ chối những hành vi trái với mục đích của bản thân.
  + Tự chủ, kiểm soát các hành vi, cảm xúc của bản thân.
  + ...

– Biểu hiện của sự đam mê:
  + Luôn nghĩ về điều yêu thích, hứng thú.
  + Có niềm vui, sự phấn khích, hào hứng và thường xuyên nói về điều yêu thích.
  + Hào hứng trao đổi, bàn luận về vấn đề quan tâm.
  + Dành nhiều thời gian và công sức cho việc mình yêu thích.
  + Luôn cố gắng, quyết tâm vượt qua những khó khăn, rào cản để thực hiện.
  + ...

2. Chia sẻ những biểu hiện của phẩm chất ý chí và sự đam mê của em.

HOẠT ĐỘNG 3 Nhận diện đặc điểm của người có tư duy độc lập

1. Tranh biện về các ý kiến dưới đây và đưa ra những ví dụ cụ thể làm minh chứng.

– Người tư duy độc lập là người luôn giữ ý kiến của mình trong bất cứ hoàn cảnh nào.

– Người có tư duy độc lập là người luôn có cách nhìn riêng, biết thu thập, phân tích thông tin đa chiều trước khi đưa ra kết luận.

2. **Thảo luận, xác định những biểu hiện của tư duy độc lập.**

Gợi ý:

- Không lệ thuộc vào ý kiến của người khác.
- Biết lắng nghe ý kiến hợp lí của người khác.
- Có cách nhìn riêng dựa trên quan sát và kinh nghiệm của cá nhân.
- Biết tự đánh giá, tự kiểm chứng thông tin trước khi đưa ra ý kiến.
- Có thái độ bình tĩnh, không vội vàng nghe theo ý kiến của người khác.
- Có kĩ năng thu thập thông tin từ nhiều nguồn khác nhau.
- Phân tích, xác định những dấu hiệu bản chất của sự vật.
- ...

HOẠT ĐỘNG 4 Nhận diện khả năng thích ứng với sự thay đổi

1. **Chia sẻ về những tình huống thích ứng với sự thay đổi mà em đã trải qua hoặc đã biết.**

Gợi ý:

- Thay đổi về môi trường sống.
- Thay đổi ở môi trường học tập.
- Thay đổi trong quan hệ gia đình.
- ...

2. **Chỉ ra những biểu hiện thích ứng với sự thay đổi của Quân trong trường hợp dưới đây:**

Quân chuyển đến một trường học mới, đường đi đến trường cũng xa hơn. Bố mẹ đi làm cả ngày, không về nhà buổi trưa như trước kia. Lớp của Quân có nhiều bạn học giỏi, đặc biệt là môn Tiếng Anh.

Quân tìm hiểu đường giao thông để kịp đưa em đi học và đến trường đúng giờ. Bạn sắp xếp thời gian, phân công em cùng làm việc nhà. Bạn chủ động hỏi thầy cô và các bạn khi chưa hiểu bài, tự đọc và nghe thêm các video để rèn luyện khả năng nghe, nói tiếng Anh. Quân tích cực tham gia các hoạt động tập thể ở lớp, ở trường, ở khu dân cư để làm quen với các bạn trong lớp và nơi cư trú.

3. **Thảo luận, xác định những biểu hiện của người có khả năng thích ứng với sự thay đổi.**

Gợi ý:

- Nhận biết được những đặc điểm mới, khác biệt so với trước kia qua quan sát và giao tiếp.
- Bình tĩnh chấp nhận sự thay đổi.
- Sẵn sàng học hỏi và thay đổi quan điểm, thói quen cũ của bản thân để phù hợp với hoàn cảnh.
- Dự đoán tình huống có thể xảy ra nếu không thay đổi hành vi.
- Xác định những điều cần điều chỉnh hoặc bổ sung trong hành vi, trong nhận thức của bản thân.
- Lựa chọn những điều cần ưu tiên thay đổi.

– Tìm cách điều chỉnh hoặc thay đổi hành vi phù hợp với yêu cầu mới.
– Chủ động tham gia các hoạt động cộng đồng và thiết lập quan hệ thân thiện với người xung quanh.
– Chủ động học hỏi và tìm hiểu những điều mới để tìm cách ứng xử, thích nghi với sự thay đổi.
– Thể hiện thái độ và suy nghĩ tích cực về những điều khác biệt đó.
– Đánh giá sự điều chỉnh xem đã phù hợp/chưa phù hợp với sự thay đổi.
– ...

HOẠT ĐỘNG 5 Thể hiện sự trưởng thành của bản thân trong cuộc sống

1. Sắm vai thể hiện cách ứng xử của người trưởng thành trong các tình huống dưới đây:

Tình huống 1

Em vi phạm luật giao thông. Công an yêu cầu dừng xe và lập biên bản.

Em sẽ ứng xử như thế nào?

Tình huống 2

Em nhận nhiệm vụ tổ chức hoạt động thiện nguyện tại địa phương. Các bạn trong nhóm nghi ngờ khả năng tổ chức và điều hành nhóm của em, không cảm thấy thoải mái khi hợp tác cùng em.

Em sẽ làm gì để thể hiện sự trưởng thành của bản thân?

2. Đề xuất và lập kế hoạch thực hiện những việc em dự định làm để thể hiện sự trưởng thành.

Gợi ý:

– Chăm sóc và dạy em nhỏ trong gia đình.
– Tổ chức hoạt động tập thể của lớp.
– Kết hợp với cán bộ đoàn ở địa phương tổ chức sinh nhật cho thiếu niên, nhi đồng trong dịp hè.
– ...

HOẠT ĐỘNG 6 Giới thiệu đam mê của bản thân

1. Giới thiệu đam mê của bản thân và quá trình theo đuổi đam mê.

Gợi ý:

– Hình thức: thuyết trình, đoạn phim ngắn,...
– Nội dung:
  + Lĩnh vực đam mê.

+ Lí do đam mê.
+ Những việc đã và đang làm để thực hiện đam mê.
+ Những thay đổi của bản thân khi theo đuổi đam mê.
+ ...

2. **Kết nối với những bạn có cùng đam mê để chia sẻ, hỗ trợ nhau.**

HOẠT ĐỘNG 7 Rèn luyện ý chí của bản thân

1. **Sắm vai thể hiện ý chí của bản thân trong những trường hợp dưới đây:**

Trường hợp 1

Tiến đặt mục tiêu điểm thi tốt nghiệp môn Ngữ văn phải đạt tối thiểu là 7 điểm. Tuy nhiên, kết quả học tập hiện tại môn này của Tiến lại không như mong muốn.

Trường hợp 2

Ngọc là thành viên đội tuyển điền kinh của trường. Việc tập luyện trong đội tuyển được tổ chức hằng tuần và duy trì chạy trên đoạn đường dài thường xuyên. Ngoài lịch học khá dày, Ngọc còn phải làm việc nhà. Bố mẹ Ngọc không đồng ý việc tham gia đội tuyển điền kinh của bạn.

2. **Lựa chọn một việc cần thể hiện ý chí, lập kế hoạch và thực hiện công việc đó.**
3. **Chia sẻ những cách duy trì ý chí của bản thân khi thực hiện công việc.**

HOẠT ĐỘNG 8 Thể hiện khả năng tư duy độc lập

1. Tranh biện về những nhận định dưới đây:

– Nên chọn nghề nghiệp theo lời khuyên của bố mẹ hơn là theo sở thích, khả năng của bản thân.

– Chỉ nên chơi với những bạn giỏi hơn mình vì "gần mực thì đen, gần đèn thì rạng".

2. Sắm vai xử lí các tình huống dưới đây thể hiện là người có tư duy độc lập.

Tình huống 1

Phúc và Nhân là bạn của Thanh. Hai bạn có mâu thuẫn và không chơi với nhau. Phúc nói rằng Nhân ích kỉ, đề nghị Thanh cắt đứt tình bạn với Nhân. Nếu Thanh không đồng ý thì Phúc cũng sẽ chấm dứt tình bạn với Thanh.

Tình huống 2

Gia đình Liên có hoàn cảnh khó khăn. Hàng xóm nhà Liên giới thiệu cho bạn một công việc làm thêm qua mạng được hưởng lương cao. Bố mẹ Liên rất mừng và hối thúc Liên sớm nhận lời để giảm bớt khó khăn cho gia đình. Nhưng Liên đọc báo và được biết có nhiều người đã bị lừa khi tìm kiếm việc làm thêm.

Tình huống 3

Mai rủ Hùng tham gia câu lạc bộ ngoại khoá vì phù hợp với đam mê của Hùng. Nhưng Tuấn lại rủ Hùng đi làm thêm để có tiền mua đồ yêu thích. Các bạn chỉ ra những lợi ích và hứng thú khi tham gia câu lạc bộ hay lao động kiếm tiền để thuyết phục Hùng.

HOẠT ĐỘNG 9 Thể hiện khả năng thích ứng trước sự thay đổi

1. Nêu những việc cần làm để thích ứng trong những trường hợp dưới đây:

Trường hợp 1

Minh thay đổi nguyện vọng ngành học nên cần thay đổi một số môn học để kịp chuẩn bị cho kì thi vào đại học. Thời gian còn lại đến kì thi không còn nhiều, chỉ còn vài tháng.

Trường hợp 2

Do hoàn cảnh gia đình nên bố mẹ phải đi làm xa. Tùng đến sống cùng ông bà trong thời gian bố mẹ không ở nhà. Ông bà Tùng đã già và thường xuyên đau ốm. Khi ở nhà ông bà, Tùng phải đi học xa hơn, đường truyền internet nhà ông bà không ổn định nên khá khó khăn khi cần sử dụng mạng.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Trường hợp 3

Chiến chuẩn bị thi đại học và có thể sẽ sống xa gia đình. Chiến biết rằng môi trường học tập ở trường đại học có nhiều thay đổi, khác so với trường trung học phổ thông. Cuộc sống khi xa gia đình sẽ là một thách thức đối với Chiến khi bạn phải tự làm mọi việc.

2. **Liệt kê những thay đổi đang và sẽ diễn ra trong cuộc sống của em.**
3. **Chỉ ra những việc cần làm để thích ứng với những thay đổi.**

Ví dụ:

Thay đổi	Những việc cần làm để thích ứng
Sống xa gia đình	– Tập nấu các món ăn đơn giản, đủ dinh dưỡng và phù hợp khả năng tài chính. – Biết cách chăm sóc bản thân: đảm bảo dinh dưỡng, sử dụng đúng thuốc khi đau ốm,... – Tập thể dục để nâng cao sức khoẻ. – Lập kế hoạch chi tiêu phù hợp với số tiền mình có. – Biết sử dụng tài khoản ngân hàng. – ...

HOẠT ĐỘNG 10 Lập và thực hiện kế hoạch rèn luyện phẩm chất ý chí, sự đam mê, tư duy độc lập và khả năng thích ứng của bản thân

1. **Lập kế hoạch rèn luyện phẩm chất ý chí, sự đam mê, tư duy độc lập và khả năng thích ứng của bản thân.**

– Xác định những mục tiêu cần đạt của bản thân trong thời gian tới (ngắn hạn và dài hạn) và sắp xếp theo thứ tự ưu tiên.

– Liệt kê những vấn đề cần ưu tiên khi rèn luyện phẩm chất ý chí, sự đam mê, tư duy độc lập và khả năng thích ứng của bản thân.

– Dự kiến kết quả cần đạt sau từng khoảng thời gian.

2. **Thực hiện kế hoạch rèn luyện phẩm chất ý chí, sự đam mê, tư duy độc lập và khả năng thích ứng của bản thân.**
3. **Ghi chép, theo dõi quá trình thực hiện và sự thay đổi của bản thân theo thời gian thực hiện kế hoạch.**
4. **Phân tích và báo cáo kết quả thực hiện kế hoạch rèn luyện phẩm chất ý chí, sự đam mê, tư duy độc lập và khả năng thích ứng của bản thân với sự thay đổi trong cuộc sống.**

Gợi ý:

– Đánh giá kết quả thực hiện, những điểm mạnh và những tồn tại khi thực hiện kế hoạch.
– Phân tích và xác định nguyên nhân dẫn đến việc thực hiện kế hoạch chưa thành công.
– Điều chỉnh kế hoạch để tiếp tục rèn luyện sau phân tích, đánh giá kết quả thực hiện và thực hiện theo kế hoạch mới.

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Nêu được các biểu hiện và việc làm thể hiện sự trưởng thành của cá nhân.
– Trình bày được các biểu hiện phẩm chất ý chí và sự đam mê của cá nhân.
– Chỉ ra được các đặc điểm của người có tư duy độc lập.
– Kể được các hành động thể hiện khả năng thích ứng của cá nhân với sự thay đổi.
– Giới thiệu được đam mê của bản thân và quá trình thực hiện đam mê đó.
– Thể hiện được việc làm chứng tỏ sự trưởng thành của bản thân.
– Thể hiện được ý chí của bản thân trong cuộc sống.
– Thể hiện được tư duy độc lập khi trình bày quan điểm của bản thân.
– Thực hiện được kế hoạch rèn luyện sự trưởng thành, phẩm chất ý chí, đam mê và tư duy độc lập của bản thân và nhận xét được kết quả rèn luyện theo kế hoạch.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

Chủ đề 3

HOÀN THIỆN BẢN THÂN

MỤC TIÊU

- Thể hiện được tinh thần trách nhiệm, sự trung thực, tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.
- Thực hiện được công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết đề ra.
- Điều chỉnh được cảm xúc của bản thân và ứng xử hợp lí trong những tình huống giao tiếp khác nhau.
- Lập và thực hiện được kế hoạch phát triển tài chính cho bản thân trong điều kiện phù hợp.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

- Xác định các biểu hiện của tinh thần trách nhiệm.
- Xác định các biểu hiện của sự trung thực.
- Xác định các biểu hiện của việc tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.
- Tìm hiểu cách thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết.
- Xác định cách điều chỉnh cảm xúc và ứng xử hợp lí trong những tình huống giao tiếp khác nhau.
- Tìm hiểu về kế hoạch phát triển tài chính phù hợp cho bản thân.
- Thể hiện tính trung thực, trách nhiệm trong đời sống.
- Rèn luyện thói quen tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.
- Thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết.
- Điều chỉnh cảm xúc và ứng xử hợp lí trong những tình huống giao tiếp khác nhau.
- Lập kế hoạch phát triển tài chính của bản thân.
- Thực hiện kế hoạch phát triển tài chính của bản thân. Theo dõi và điều chỉnh để đạt mục tiêu.
- Vận dụng và rèn luyện theo các mục tiêu của chủ đề để tự hoàn thiện bản thân.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 1 Xác định những biểu hiện về tinh thần trách nhiệm, sự trung thực, tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống

1. Nhận biết những biểu hiện về tinh thần trách nhiệm, sự trung thực, tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.

– Chỉ ra hành động thể hiện tinh thần trách nhiệm, sự trung thực của bạn An trong trường hợp dưới đây:

> Trên đường đi học, bạn An đã vô tình làm vỡ gương xe ô tô đang đỗ ven đường. Bạn tìm chủ nhân của chiếc xe nhưng không thấy. Để kịp giờ học, bạn đã để lại mẩu giấy với lời nhắn: Cháu rất xin lỗi về việc đã làm vỡ gương xe ô tô. Xin liên hệ với cháu qua số điện thoại 090..., cháu sẽ đền bù thiệt hại này.

– Chỉ ra ý thức tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống của bạn Bích trong trường hợp dưới đây:

> Bích thường chở Cúc đi học bằng xe đạp điện. Sáng nay, trên đường đi học, hai bạn gặp Hồng đang sửa xe. Vì sợ muộn học, nên Hồng nhờ Bích cho đi cùng. Bích lo Hồng bị muộn học, nhưng vẫn phải từ chối bạn. Đến ngã tư, gặp đèn đỏ, khi đó rất ít xe qua lại nên Cúc giục Bích vượt đèn đỏ, vì sợ bị ghi tên nếu đến trường muộn, nhưng Bích vẫn kiên nhẫn chờ đèn xanh.

– Chia sẻ về những trường hợp thể hiện tinh thần trách nhiệm, sự trung thực, tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống của bản thân hoặc của người khác mà em biết.

2. Xác định những biểu hiện của tinh thần trách nhiệm, sự trung thực, tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.

Gợi ý:

– Những biểu hiện của tinh thần trách nhiệm:

+ Luôn chủ động trong thực hiện những công việc mà mình đảm nhận.
+ Luôn nỗ lực, cố gắng thực hiện các nhiệm vụ của mình.
+ Biết lập kế hoạch thực hiện công việc.
+ Không viện cớ, bao biện để né tránh trách nhiệm.
+ Sẵn sàng chịu trách nhiệm về những việc mình làm.
+ Luôn giữ lời hứa.
+ ...

– Những biểu hiện của sự trung thực:
  + Luôn tôn trọng sự thật và lẽ phải.
  + Khách quan trong tự đánh giá bản thân và người khác.
  + Dũng cảm nhận lỗi, khuyết điểm, sai lầm của bản thân.
  + Lời nói và hành động thống nhất với nhau.
  + ...
– Những biểu hiện của tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống:
  + Biết rõ các quy định của nội quy và pháp luật về các lĩnh vực của đời sống.
  + Thực hiện những điều đã quy định trong nội quy và pháp luật.
  + Không thực hiện những hành vi mà pháp luật không cho phép.
  + Tự giác tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật.
  + ...

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu cách thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết đề ra

1. Nhận diện những biểu hiện thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết.

– Chỉ ra những biểu hiện thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết trong trường hợp dưới đây:

> Hiếu đã xây dựng kế hoạch hoạt động của từng tuần, trong đó bao gồm cả thời gian cho học tập, rèn luyện sức khoẻ và lao động giúp đỡ gia đình. Hiếu cam kết với bố mẹ sẽ thực hiện được và không lãng phí thời gian vào những việc không cần thiết. Hiếu luôn cố gắng hoàn thành các công việc trong thời gian đã dự định. Nếu có việc gì phát sinh, Hiếu đều làm bù vào thời gian thích hợp để thực hiện đúng kế hoạch.

– Chia sẻ những tình huống em đã cố gắng thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết đề ra.

2. Thảo luận cách thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết đề ra.

Gợi ý:

– Xác định những điều kiện thực hiện từng công việc cụ thể.
– Cố gắng không để việc hôm nay sang những ngày sau.
– Kiên định thực hiện những công việc trong kế hoạch và những cam kết đặt ra.
– Điều chỉnh công việc trong kế hoạch cho phù hợp với thực tiễn.
– Quản lí thời gian thực hiện từng công việc theo thời lượng đã dự định.
– ...

HOẠT ĐỘNG 3 Xác định cách điều chỉnh cảm xúc và ứng xử hợp lí trong những tình huống giao tiếp khác nhau

1. **Kể lại cách em đã điều chỉnh cảm xúc và ứng xử hợp lí trong một tình huống giao tiếp cụ thể.**
2. **Thảo luận về cách điều chỉnh cảm xúc và ứng xử hợp lí trong những tình huống giao tiếp khác nhau.**

Gợi ý:

- Nhận biết được cảm xúc của bản thân trong tình huống.
- Điều chỉnh cảm xúc, không để cảm xúc của bản thân vượt ra khỏi tầm kiểm soát.
- Giữ lại cảm xúc tích cực, chuyển hoá và loại trừ cảm xúc tiêu cực, không để những cảm xúc tiêu cực chi phối hành động, lời nói của bản thân.
- Lựa chọn cách ứng xử phù hợp theo nguyên tắc tôn trọng người cùng giao tiếp.
- Chú ý đến đặc điểm của người cùng giao tiếp và bối cảnh giao tiếp.
- Đặt mình vào vị trí của người cùng giao tiếp để hiểu cảm xúc của họ và có ứng xử phù hợp.
- Thể hiện thái độ, lời nói, hành vi giao tiếp đúng mực.
- Quan tâm đến việc đem lại cảm xúc tích cực cho người cùng giao tiếp.
- ...

HOẠT ĐỘNG 4 Tìm hiểu về kế hoạch phát triển tài chính phù hợp cho bản thân

1. **Tìm hiểu kế hoạch phát triển tài chính của bạn Hồng dưới đây:**

Năm 2022, Hồng đã có 5.000.000 đồng. Sang năm 2023, Hồng mong muốn tài sản của mình tăng lên thành 10.000.000 đồng. Để gia tăng thêm được 5.000.000 đồng trong một năm, Hồng đã lựa chọn các biện pháp phù hợp với mình như: làm thêm, kinh doanh, gửi tiết kiệm số tiền nhàn rỗi. Hồng dự định trong số tài sản gốc 5.000.000 đồng sẽ gửi tiết kiệm 2.000.000 đồng kì hạn một năm, tại thời điểm đó lãi suất 7,5%/năm, còn 3.000.000 đồng để kinh doanh hoa trong dịp lễ, Tết. Đồng thời Hồng sẽ làm thêm trong dịp nghỉ hè.

Theo đó, Hồng đã lập kế hoạch phát triển tài chính phù hợp cho mình như sau:

KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN TÀI CHÍNH CÁ NHÂN

(Đơn vị: Triệu đồng)

Mục tiêu	Biện pháp	Kết quả												
		T1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Tổng
Gia tăng 5 triệu đồng/ năm	Tiền thu được từ làm thêm							1,7	2,0					3,7
	Tiền lãi từ kinh doanh	0,3	0,3	0,3							0,3			1,2
	Tiền lãi gửi tiết kiệm												0,15	0,15
Số tiền gia tăng trong 12 tháng		0,3	0,3	0,3				1,7	2,0		0,3		0,15	5,05

2. Thảo luận về cách lập kế hoạch phát triển tài chính phù hợp cho bản thân.

Gợi ý:

- Xác định mục tiêu phát triển tài chính/số tiền cần gia tăng.
- Xác định thời hạn hoàn thành mục tiêu phát triển tài chính.
- Xác định biện pháp phát triển tài chính phù hợp với điều kiện của bản thân.
- Tính toán, cân đối các nguồn gia tăng tài sản dự kiến có được từ việc thực hiện các biện pháp để đạt được mục tiêu phát triển tài chính.
- Rà soát, điều chỉnh.
- ...

HOẠT ĐỘNG 5 Thể hiện sự trung thực, tinh thần trách nhiệm trong đời sống

1. Xây dựng kịch tương tác theo tình huống dưới đây:

Sinh và các bạn lên xe buýt ở bến đầu, vừa ngồi vào ghế, Sinh phát hiện một thẻ ngân hàng loại tiêu trước, trả sau của ai đó đánh rơi. Loại thẻ này có thể tiêu mà không cần bất cứ một minh chứng nào là chủ sở hữu thẻ. Sinh cầm thẻ định đưa cho người phụ xe.

Gợi ý:

- Học sinh 1: Đồng thuận với Sinh, đưa thẻ cho người phụ xe để trả lại cho người đánh mất.
- Học sinh 2: Ngăn cản Sinh, vì nếu người phụ xe không tìm được người đánh rơi thì cũng không có kết quả.
- Học sinh 3: Đồng thuận với học sinh 2, vì nếu người phụ xe tranh thủ sử dụng thẻ đó để chi tiêu khi chủ thẻ chưa biết để khoá thẻ, thì chúng ta dù động cơ là trung thực nhưng lại thành người thiếu trách nhiệm.
- Học sinh 4:...
- Học sinh 5:...
- ...

2. **Chuẩn bị ý kiến để tham gia kịch tương tác thể hiện tinh thần trách nhiệm, sự trung thực của em trong tình huống trên.**

HOẠT ĐỘNG 6 Rèn luyện thói quen tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống

1. **Xác định những điều còn hạn chế của bản thân ảnh hưởng đến việc tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.**

Gợi ý:

- Hiểu biết còn hạn chế về các quy định của pháp luật trong đời sống.
- Ý thức tuân thủ nội quy, pháp luật trong đời sống chưa tốt.
- Thói quen chưa tốt.
- ...

2. **Thảo luận, xác định các biện pháp khắc phục hạn chế của bản thân để tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.**
3. **Chia sẻ một tình huống cụ thể mà em đã tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật.**

HOẠT ĐỘNG 7 Thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và cam kết đề ra

1. **Thảo luận, xác định cách xử lí trong các tình huống dưới đây:**

Tình huống 1

Sơn đã có thời gian biểu cho ngày nghỉ cuối tuần, theo đó Sơn sẽ thức dậy lúc 6 giờ để chạy bộ. Sáng Chủ nhật, nghe chuông báo thức Sơn đã ngồi dậy, rồi lại nằm ngủ tiếp. Sau đó bố gọi, Sơn đã tỉnh ngủ, nhưng lại nghe thấy mẹ bảo bố: "Ngày cuối tuần cứ để cho con ngủ thêm.".

Nếu là Sơn, em sẽ quyết định như thế nào?

Tình huống 2

Theo kế hoạch, chiều nay Long phải phác thảo kế hoạch phát triển tài chính của bản thân để chuẩn bị cho tiết Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp vào ngày mai. Nhưng Long vừa được lớp trưởng thông báo tiết Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp tuần này sẽ chuyển sang tuần sau.

Nếu là Long, em sẽ quyết định như thế nào?

2. Trao đổi về ý nghĩa của việc thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và cam kết đề ra.

HOẠT ĐỘNG 8 Thực hành điều chỉnh cảm xúc và ứng xử hợp lí trong các tình huống giao tiếp khác nhau

Sắm vai thể hiện cách xử lí các tình huống dưới đây:

Tình huống 1

Nam và Ngọc thầm có tình cảm với nhau. Hôm nay, Nam tình cờ nhìn thấy Ngọc đi cùng với Tuấn (học ở lớp khác), cả hai cười nói với nhau rất tình cảm. Nam cảm thấy rất bực bội.

Nếu là Nam, em sẽ điều chỉnh cảm xúc và ứng xử như thế nào?

Tình huống 2

Hôm nay, Hạnh bị cảm cúm và thấy rất mệt nên chưa nấu được cơm tối. Em trai đi học về thấy chị chưa chuẩn bị gì cho bữa tối, không tìm hiểu nguyên nhân, đã lớn tiếng với chị. Hạnh cảm thấy tủi thân và đã quát em.

Nếu là Hạnh, em sẽ điều chỉnh cảm xúc và ứng xử như thế nào với em trai?

Tình huống 3

Giờ ra chơi, các bạn đang ngồi bày tỏ sự cảm thông, chia sẻ với bạn Huyền vì mẹ bạn bị ung thư. Cùng lúc đó, Minh chạy vào, không để ý đến mọi người và hét to "tớ thành công rồi" vì biết tin mình đã đoạt giải Nhất trong kì thi chọn học sinh giỏi cấp Tỉnh môn Ngữ văn.

Nếu là Minh, em sẽ điều chỉnh cảm xúc và ứng xử như thế nào?

HOẠT ĐỘNG 9 Lập và thực hiện kế hoạch phát triển tài chính của bản thân

1. **Nhận xét sự phù hợp/chưa phù hợp trong việc thực hiện phát triển tài chính của bản thân trong thời gian qua.**

   Gợi ý:

   – Mục tiêu.

   – Biện pháp thực hiện.

   – Thời gian thực hiện mục tiêu.

   – ...

2. **Lập kế hoạch phát triển tài chính của bản thân trong điều kiện phù hợp theo gợi ý dưới đây:**

KẾ HOẠCH PHÁT TRIỂN TÀI CHÍNH CÁ NHÂN

(Đơn vị: Triệu đồng)

Mục tiêu	Biện pháp	Kết quả												
		T1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Tổng
	1													
	2													
	3													
	...													
Số tiền gia tăng														

3. **Chia sẻ kế hoạch phát triển tài chính cá nhân với các bạn và hoàn thiện kế hoạch.**

4. **Thực hiện kế hoạch và theo dõi kết quả thực hiện.**

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 10 Tự hoàn thiện bản thân

1. **Thực hiện các hoạt động để phát triển bản thân.**

– Tuân thủ được nội quy, quy định của pháp luật, thể hiện được tinh thần trách nhiệm, sự trung thực trong các tình huống của đời sống.

– Thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết đề ra để sử dụng thời gian hữu ích.

– Điều chỉnh cảm xúc, ứng xử hợp lí trong các tình huống hằng ngày để giao tiếp hiệu quả.

– Thực hiện kế hoạch phát triển tài chính cá nhân và điều chỉnh biện pháp phát triển tài chính để đạt mục tiêu.

2. Báo cáo kết quả và chia sẻ kinh nghiệm.

– Gợi ý nội dung:

+ Trình bày sản phẩm tự hoàn thiện bản thân.

+ Chia sẻ cảm xúc khi thực hiện thành công, những khó khăn và cách vượt qua những khó khăn đó, những bài học kinh nghiệm được rút ra.

– Gợi ý hình thức tổ chức:

Diễn đàn hoặc triển lãm theo quy mô lớp/khối/trường.

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Nêu được các biểu hiện của tinh thần trách nhiệm, sự trung thực, tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.
– Nêu được cách thực hiện công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết.
– Nêu được cách điều chỉnh cảm xúc và ứng xử hợp lí trong những tình huống giao tiếp khác nhau.
– Nêu được những việc cần làm khi lập kế hoạch phát triển tài chính cá nhân.
– Thể hiện được tinh thần trách nhiệm trong các nhiệm vụ được giao.
– Thể hiện được sự trung thực trong đời sống hằng ngày.
– Rèn luyện được thói quen tuân thủ nội quy, quy định của pháp luật trong đời sống.
– Thực hiện được công việc theo kế hoạch, tuân thủ thời gian và thực hiện cam kết.
– Điều chỉnh được cảm xúc và ứng xử hợp lí trong những tình huống giao tiếp khác nhau.
– Lập được kế hoạch phát triển tài chính của bản thân trong điều kiện phù hợp.
– Thực hiện được kế hoạch phát triển tài chính của bản thân trong điều kiện phù hợp.
– Có sản phẩm thể hiện sự thay đổi bản thân sau khi tự hoàn thiện.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

Chủ đề 4

TRÁCH NHIỆM VỚI GIA ĐÌNH

MỤC TIÊU

- Thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình.
- Thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.
- Thực hiện được vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình và thấy được giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội.
- Phân tích được chi phí sinh hoạt trong gia đình có thể bị ảnh hưởng bởi thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Tìm hiểu những việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.

– Tìm hiểu vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình.

– Tìm hiểu giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội.

– Tìm hiểu ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đối với chi phí sinh hoạt trong gia đình.

– Thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.

– Thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình.

– Thực hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình.

– Phân tích ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt trong gia đình em.

– Thực hiện trách nhiệm của em đối với gia đình.

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu những việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình

1. **Dựa vào những trải nghiệm cá nhân, em hãy thảo luận về những việc cần làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.**

   Gợi ý:

   – Tự nguyện tham gia bàn cách khắc phục rủi ro gặp phải về kinh tế gia đình.

   – Đề xuất những vấn đề nảy sinh trong gia đình cần giải quyết.

   – Sẵn sàng đảm nhận một phần công việc để giải quyết vấn đề nảy sinh trong gia đình.

   – ...

2. **Chỉ ra những việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình Chi ở trường hợp dưới đây:**

Chi tình cờ nghe thấy bố mẹ bàn về việc mời bà nội về ở cùng gia đình và đang băn khoăn là nhà chưa có phòng riêng cho bà thì bà sẽ ngủ ở đâu. Hơn nữa, bà hay đau ốm thì làm thế nào có thể chăm sóc bà chu đáo khi bố mẹ còn đang phải đi làm và chị em Chi phải đi học. Nghe thấy vậy, Chi đã đề xuất với bố mẹ: "Bà có thể ngủ cùng với con, lúc bà mệt hay ốm con và em có thể tham gia chăm sóc bà cùng với bố mẹ".

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình và thấy được giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội

1. **Chia sẻ về vai trò, trách nhiệm mà em đã tham gia vào tổ chức cuộc sống gia đình.**

   Gợi ý:

   – Tham gia tổ chức đời sống tinh thần trong gia đình.

   – Tham gia tổ chức đời sống kinh tế gia đình.

   – Tham gia tổ chức sắp xếp, trang trí phòng và các hoạt động sinh hoạt chung hằng ngày của gia đình.

   – ...

2. **Thảo luận về vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình.**

   Gợi ý:

   – Trang trí nhà cửa, sắp xếp ngăn nắp đồ dùng, vật dụng trong gia đình.

– Tham gia xây dựng kế hoạch chi tiêu và thực hiện mục tiêu tiết kiệm trong gia đình.
– Tham gia đề xuất các cách thức phát triển kinh tế gia đình.
– Chăm sóc người thân trong gia đình.
– Tham gia xây dựng kế hoạch và tổ chức các sự kiện trong gia đình.
– Tham gia xây dựng kế hoạch và tổ chức đi tham quan, du lịch của gia đình.
– Tham gia tổ chức các hoạt động vui chơi và giải trí lành mạnh hoặc đi thăm họ hàng.
– ...

3. Thảo luận về giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội.

Gợi ý:
– Gia đình là môi trường nuôi dưỡng và giáo dục mỗi người.
– Gia đình giúp cá nhân thoả mãn nhu cầu tinh thần, tình cảm và chăm sóc sức khoẻ.
– Gia đình là tế bào của xã hội, góp phần phát triển kinh tế cho đất nước.
– ...

HOẠT ĐỘNG 3 Tìm hiểu ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt trong gia đình

1. Tìm hiểu ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt của gia đình trong các trường hợp dưới đây:

Trường hợp 1

Gia đình bạn Tuấn sử dụng các biện pháp phát triển kinh tế gia đình phù hợp nên có thu nhập tương đối cao và ổn định. Bố mẹ Tuấn quan tâm, chăm lo nhiều đến sức khoẻ và đời sống tinh thần cho các thành viên trong gia đình nên quyết định chi phí sinh hoạt hằng tháng chiếm 90% thu nhập.

Trường hợp 2

Ngoài lương tháng ổn định, bố mẹ Huệ không có nguồn thu nào thêm nên gia đình bạn đã hình thành lối sống tiết kiệm, mọi quyết định chi tiêu đều được cân nhắc thận trọng. Chi phí sinh hoạt hằng tháng của gia đình chỉ chiếm 70% thu nhập.

Trường hợp 3

Thu nhập của gia đình Sâm không ổn định và không có biện pháp phát triển kinh tế để tăng thu nhập. Bố mẹ Sâm thường có bao nhiêu, chi bấy nhiêu.

2. Trao đổi về ý nghĩa của việc chi tiêu phù hợp trong gia đình.

HOẠT ĐỘNG 4 Thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình

1. **Xác định cách xử lí các tình huống dưới đây:**

Tình huống 1

Mẹ An bị sốt phải nằm viện để truyền nước và tiêm kháng sinh, cần người nhà trực chiều tối nay để theo dõi thêm. Bố An cũng không khoẻ, em của An thì còn nhỏ nên cả hai đều không thể vào viện chăm mẹ được. Ngày mai, An có bài kiểm tra, vì có thói quen tuân thủ thời gian theo kế hoạch nên bạn cũng đã ôn bài, dù chưa kĩ. Vì lo cho bài kiểm tra của con nên mẹ bảo An không cần ở lại bệnh viện với mẹ.

Nếu là An, em sẽ làm gì để thể hiện sự chăm sóc mẹ chu đáo?

Tình huống 2

Cuối tuần, bà nội Phương phải về quê vì có đám giỗ. Phương đã có dự định cùng nhóm sưu tầm tư liệu cho dự án về môi trường. Bố mẹ Phương lại có việc bất khả kháng. Vì thế, bố mẹ dự định thuê xe chở bà về quê nhưng lại rất lo lắng khi bà về một mình mà không có ai đi cùng.

Nếu là Phương, em sẽ làm gì để có thể chăm sóc bà chu đáo?

2. **Sắm vai thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình ở các tình huống trên.**

3. **Chia sẻ những việc làm của em thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình.**

HOẠT ĐỘNG 5 Thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình

1. **Xây dựng kịch bản tương tác theo trường hợp dưới đây:**

Ông nội của Hiền bị ốm và phải nằm viện. Gia đình Hiền lúc này cần tiền đóng viện phí, bồi dưỡng cho ông, đồng thời cần người chăm sóc ông. Khi bàn cách giải quyết những vấn đề trên đã nảy sinh bất đồng ý kiến giữa bố và mẹ: bố muốn rút trước hạn sổ tiết kiệm để lấy tiền lo chi phí cho ông, mẹ lại muốn đi vay vì không muốn bị mất phần lãi suất tiết kiệm trong gần một năm; bố muốn mọi người trong nhà luân phiên chăm ông ở bệnh viện, mẹ thì cho rằng còn có những phương án khác, tuỳ thuộc vào tình hình sức khoẻ cụ thể của ông. Hiền muốn tham gia ý kiến với bố mẹ, còn em Hiền lại cho rằng đấy là việc riêng của bố mẹ.

Gợi ý:

– Hiền: Đề đạt muốn tham gia ý kiến để bố mẹ tham khảo.

– Bố: Khuyến khích các con có thể đưa ra ý kiến của mình.

– Hiền: Về vấn đề tiền, bố mẹ nên cân nhắc xem rút tiền trước hạn hay đi vay có lợi hơn.
– Mẹ: Đồng thuận với Hiền và phân tích dù có phải dùng sổ tiết kiệm thế chấp để vay vẫn lợi hơn.
– Bố: Nêu vấn đề về chăm sóc ông.
– Hiền:...?
– Em Hiền:...?
– Mẹ:...?

2. Chuẩn bị ý kiến để tham gia kịch tương tác thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình của Hiền ở trường hợp trên.

HOẠT ĐỘNG 6 Thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình

1. Lựa chọn và thực hiện một hoạt động thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong tổ chức cuộc sống gia đình.

Gợi ý:
– Trang trí, dọn dẹp nhà cửa, sắp xếp đồ dùng, vật dụng trong gia đình.
– Tổ chức sinh nhật cho người thân trong gia đình.
– Thực hiện kế hoạch chi tiêu và mục tiêu tiết kiệm trong gia đình.
– Tổ chức và thực hiện chăm sóc chu đáo người thân trong gia đình.
– ...

2. Báo cáo kết quả thực hiện hoạt động.

Gợi ý:
– Bài viết về cảm xúc của bản thân và các thành viên trong gia đình.
– Thuyết trình có các hình ảnh minh hoạ về hoạt động.
– Video về hoạt động đã tổ chức thực hiện.
– Trưng bày sản phẩm của hoạt động.
– ...

HOẠT ĐỘNG 7 Phân tích ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt trong gia đình em

1. Phân tích ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt trong gia đình em.

Gợi ý:
– Xác định thu nhập thực tế của gia đình; lối sống và các quyết định chi tiêu của gia đình em.
– Tìm ra ảnh hưởng của các yếu tố này đến chi phí sinh hoạt trong gia đình em.
– Xác định những vấn đề cần điều chỉnh để chi phí sinh hoạt của gia đình em hợp lí hơn.

2. **Trình bày kết quả phân tích ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống của gia đình em đến chi phí sinh hoạt trong gia đình và những điều chỉnh cần thiết.**

HOẠT ĐỘNG 8 Thể hiện trách nhiệm đối với gia đình

1. **Suy ngẫm, đề xuất ý tưởng em muốn thể hiện là người con có trách nhiệm trong gia đình.**

   Ví dụ:

   – Tổ chức sinh nhật cho người thân.
   – Tổ chức kỉ niệm ngày cưới của bố mẹ.
   – Tổ chức mừng thọ cho ông bà.
   – ...

2. **Trình bày với gia đình về những dự định thể hiện là người con có trách nhiệm.**
3. **Thực hiện ý tưởng và báo cáo kết quả.**

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Nêu được các việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.
– Nêu được những việc làm thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình.
– Nêu được các giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội.
– Phân tích được ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đối với chi phí sinh hoạt trong gia đình.
– Thể hiện được sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.
– Thể hiện được sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình.
– Thực hiện được vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình.
– Phân tích được ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt trong gia đình mình và điều chỉnh nếu chưa phù hợp.
– Thực hiện được trách nhiệm của người con đối với gia đình.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

Chủ đề 5

XÂY DỰNG CỘNG ĐỒNG

MỤC TIÊU

- Thể hiện được sự chủ động và tự tin trong thiết lập các mối quan hệ xã hội, sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.
- Thực hiện được các hoạt động giáo dục tinh thần đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị.
- Thể hiện được sự hứng thú, ham hiểu biết khi khám phá các nền văn hoá khác nhau; thể hiện được thái độ tôn trọng sự khác biệt giữa các nền văn hoá.
- Xây dựng và triển khai được dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo và quản lí dự án hiệu quả.
- Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động xã hội.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Tìm hiểu biểu hiện của sự chủ động và tự tin thiết lập các mối quan hệ xã hội, sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.

– Tìm hiểu các hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị.

– Tìm hiểu cách quản lí dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo.

– Thể hiện sự chủ động, tự tin trong thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.

– Thực hiện hoạt động khám phá các nền văn hoá khác nhau.

– Thực hiện hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị.

– Thể hiện sự hứng thú, ham hiểu biết khi khám phá các nền văn hoá khác nhau và thái độ tôn trọng sự khác biệt giữa các nền văn hoá.

– Lập kế hoạch dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo và cách quản lí dự án.

– Thực hiện kế hoạch dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo và quản lí dự án.

– Đánh giá ý nghĩa của hoạt động xã hội.

– Tham gia các hoạt động xây dựng cộng đồng nơi em sinh sống.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu biểu hiện của sự chủ động và tự tin thiết lập các mối quan hệ xã hội, sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng

1. Chia sẻ các biểu hiện của sự chủ động, tự tin thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.

Gợi ý:

– Biểu hiện của sự chủ động, tự tin thiết lập các mối quan hệ xã hội:
  + Mạnh dạn trong giao tiếp.
  + Cởi mở, tôn trọng các đối tượng khác nhau.
  + Thể hiện thái độ thiện chí khi làm quen với người khác.
  + Lắng nghe tích cực để hiểu người cùng giao tiếp.
  + Sử dụng phối hợp lời nói, ánh mắt, cử chỉ, điệu bộ trong giao tiếp để tạo niềm tin với người khác.
  + Sắp xếp thời gian hợp lí để phát triển các mối quan hệ.
  + ...

– Biểu hiện của sự sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng:
  + Tự nguyện chia sẻ, hỗ trợ những người khác.
  + Tích cực tham gia các hoạt động quyên góp, ủng hộ.
  + Chia sẻ, giúp đỡ mọi người trong cộng đồng mọi lúc, mọi nơi khi có thể.
  + ...

2. Thảo luận xác định các biểu hiện của sự chủ động, tự tin thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng trong các trường hợp dưới đây:

Trường hợp 1

Để phấn đấu, rèn luyện trở thành "học sinh 3 tốt", ngay từ đầu năm học, Tuấn đã chủ động làm quen với các bạn ở các khối, lớp khác, tìm kiếm những người bạn thân thiện, dễ gần, thông qua đó để có thêm nhiều bạn mới, học hỏi được nhiều kinh nghiệm trong học tập và giao tiếp. Bên cạnh đó, Tuấn còn tích cực tham gia các hoạt động của trường để phát huy năng khiếu, sở trường của mình, đặc biệt là bóng rổ, bóng chuyền; trong học tập, Tuấn chăm chỉ, chịu khó, hăng hái phát biểu ý kiến xây dựng bài.

Trường hợp 2

Cuối tuần, Minh đến chơi nhà Tiến và được bạn cho biết ông Hạnh (hàng xóm nhà Tiến) là người khuyết tật, có hoàn cảnh gia đình đặc biệt khó khăn. Minh đã suy nghĩ rất nhiều và kể lại cho người thân, bạn bè về hoàn cảnh của ông Hạnh, đồng thời Minh cùng Tiến vận động mọi người chung tay giúp đỡ ông.

3. Chia sẻ thêm về những biểu hiện của sự chủ động, tự tin thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng mà em đã thể hiện.

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu các hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị

1. **Chia sẻ về các hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị em đã tham gia hoặc đã biết.**
2. **Xác định những hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị phù hợp với học sinh trung học phổ thông.**

Gợi ý:

Truyền thông

- Thi tìm hiểu về quan hệ hữu nghị giữa các dân tộc.
- Vẽ tranh cổ động.
- Thuyết trình về một thế giới hoà bình.
- Tiểu phẩm tuyên truyền.
- ...

Nhân đạo, từ thiện

- Quyên góp giúp đỡ trẻ em vùng cao.
- Tình nguyện vì an sinh xã hội.
- Tặng quà người già neo đơn.
- ...

Giao lưu

- Toạ đàm.
- Biểu diễn văn nghệ.
- Thể dục, thể thao.
- Hội trại.
- ...

...

- ...
- ...

HOẠT ĐỘNG 3 Tìm hiểu cách quản lí dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo

1. **Chia sẻ về cách quản lí dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo mà em đã tham gia hoặc đã biết.**
2. **Thảo luận về cách quản lí dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo.**

Gợi ý:

- Xác định mục tiêu, những công việc cần được hoàn thành, cách thực hiện và các nguồn lực cần thiết để thực hiện dự án.
- Lập kế hoạch cụ thể và chi tiết.
- Phân bổ các nguồn lực và phân công công việc cụ thể cho các thành viên.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

– Cập nhật thông tin về tiến độ dự án và điều phối, hướng dẫn các thành viên.
– Kiểm tra, giám sát và hướng dẫn các thành viên nhằm đảm bảo tiến độ và mục tiêu của dự án.
– Kiểm soát việc sử dụng các nguồn lực của dự án.
– ...

HOẠT ĐỘNG 4 Thể hiện sự chủ động, tự tin trong thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng

1. **Lựa chọn nội dung và xây dựng kịch bản thể hiện sự chủ động, tự tin trong thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.**

Gợi ý:

– Sự chủ động và tự tin trong thiết lập các mối quan hệ xã hội:
+ Xác định mục đích thiết lập mối quan hệ.
+ Biết rõ đối tượng mà mình muốn thiết lập mối quan hệ.
+ Lựa chọn phương pháp, kĩ năng thiết lập mối quan hệ.
+ ...

– Sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng:
+ Xác định được những khó khăn, những vấn đề cộng đồng cần giúp đỡ.
+ Tìm cách huy động nguồn lực chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.
+ Lựa chọn phương thức chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.
+ ...

2. **Dựa vào kịch bản đã xây dựng, các nhóm trình diễn tiểu phẩm thể hiện sự chủ động, tự tin trong thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.**

3. **Phân tích, nhận xét tiểu phẩm của từng nhóm.**

HOẠT ĐỘNG 5 Thực hiện hoạt động khám phá các nền văn hoá khác nhau

1. **Lựa chọn nội dung và thiết kế hoạt động khám phá một nền văn hoá.**

Gợi ý:

– Phong tục, tập quán.
– Lễ hội truyền thống.
– Các làn điệu dân ca.

– Trang phục dân tộc.

– Ẩm thực, kiến trúc, hội hoạ.

– ...

2. Thực hiện hoạt động khám phá đã thiết kế.

3. Báo cáo kết quả khám phá một nền văn hoá.

Gợi ý:

– Thuyết trình.

– Biểu diễn văn nghệ.

– Trình diễn trang phục truyền thống.

– Trò chơi dân gian.

– ...

HOẠT ĐỘNG 6 Thể hiện sự hứng thú, ham hiểu biết khi khám phá các nền văn hoá khác nhau và thái độ tôn trọng sự khác biệt giữa các nền văn hoá

1. Chia sẻ sự hứng thú, ham hiểu biết của bản thân khi khám phá các nền văn hoá khác nhau.

Gợi ý:

– Say mê tìm hiểu phong tục, tập quán của các dân tộc.

– Thường xuyên tìm hiểu và tham gia các lễ hội truyền thống.

– Say mê tìm hiểu và thưởng thức các làn điệu dân ca.

– Thích sưu tầm hình ảnh trang phục của các dân tộc.

– ...

2. Xây dựng bài thuyết trình về tôn trọng sự khác biệt giữa các nền văn hoá.

Gợi ý:

– Những đặc điểm thể hiện sự khác biệt giữa các nền văn hoá.

– Nguồn gốc của sự khác biệt văn hoá.

– Ý nghĩa của sự đa dạng, khác biệt văn hoá.

– Ý nghĩa, tầm quan trọng của việc tôn trọng sự khác biệt văn hoá.

– Các hành vi, việc làm thể hiện thái độ tôn trọng sự khác biệt văn hoá.

– ...

3. Trình bày bài thuyết trình.

HOẠT ĐỘNG 7 Thực hiện hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị

1. **Lựa chọn nội dung và thiết kế hoạt động giáo dục tinh thần đoàn kết dân tộc, hoà bình, hữu nghị.**

   Gợi ý:

   – Quyên góp ủng hộ trẻ em vùng cao.
   – Giúp đỡ những người có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn.
   – Giới thiệu với bạn bè quốc tế về Việt Nam – Đất nước – Con người.
   – Viết thư bày tỏ tinh thần đoàn kết quốc tế vì hoà bình.
   – Tìm hiểu các lĩnh vực kinh tế, văn hoá, xã hội của các nước trên thế giới.
   – ...

2. **Thực hiện hoạt động đã thiết kế.**

3. **Báo cáo kết quả hoạt động.**

   Gợi ý:

   – Thuyết trình.
   – Biểu diễn văn nghệ.
   – Hái hoa dân chủ.
   – Vẽ tranh, triển lãm.
   – ...

HOẠT ĐỘNG 8 Lập và thực hiện kế hoạch dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo và biện pháp quản lí dự án

1. **Lựa chọn một dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo phù hợp để xây dựng kế hoạch.**

   Gợi ý:

   – Tên dự án:
      + Áo ấm tặng trẻ em vùng cao.
      + Ngày hội sách quê em.
      + Nhịp cầu yêu thương.
      + Vầng trăng cho em.
      + ...
   – Kế hoạch dự án cần có các nội dung:
      + Bối cảnh và sự cần thiết của dự án.
      + Mục tiêu của dự án.
      + Đối tượng hưởng lợi của dự án.
      + Nội dung của dự án.
      + Tiến độ công việc.
      + Phân công trách nhiệm.
      + Dự kiến kết quả đạt được của dự án.

Ví dụ:

KẾ HOẠCH DỰ ÁN ÁO ẤM TẶNG TRẺ EM VÙNG CAO

Bối cảnh và sự cần thiết của dự án:

Cuộc sống của trẻ em vùng cao còn nhiều khó khăn, điều kiện thời tiết khắc nghiệt, đặc biệt là trong mùa đông. Những chiếc áo ấm, phần quà sẽ góp phần giúp các em vượt qua những khó khăn trong học tập và cuộc sống.

Mục tiêu của dự án:

– Nhằm chia sẻ với trẻ em nghèo ở vùng cao.

– Động viên, khích lệ các em có thêm động lực để vượt qua khó khăn trong cuộc sống.

– Phát huy tinh thần tương thân tương ái, khơi dậy sự đoàn kết gắn bó, tình yêu thương đất nước, con người trong mỗi học sinh.

Đối tượng hưởng lợi của dự án:

Trẻ em có hoàn cảnh khó khăn và học sinh nghèo vượt khó trong học tập ở các điểm trường thuộc xã X, tỉnh B.

Nội dung của dự án:

– Phát động quyên góp, vận động ủng hộ: Quần, áo, trang phục cũ, mới.

– Tiếp nhận, phân loại, đóng gói thành 500 suất quà.

– Chuyển quà cho trẻ em và học sinh có hoàn cảnh khó khăn.

Tiến độ công việc:

– Thời gian phát động quyên góp và tiếp nhận ủng hộ là 1 tháng, từ ngày ... đến hết ngày ...

– Thời gian phân loại, đóng gói thành 500 suất quà từ ngày ... đến hết ngày ...

– Thời gian đi trao quà, dự kiến: 2 ngày đầu của tháng.

Phân công trách nhiệm:

– Thành lập ban chỉ đạo gồm: Bí thư Đoàn trường – Trưởng ban chỉ đạo; Phó Bí thư Đoàn trường – Phó ban chỉ đạo; Bí thư các Chi đoàn – Uỷ viên.

– Bí thư các Chi đoàn là đầu mối tiếp nhận sự ủng hộ từ các cá nhân.

– Phó Bí thư Đoàn trường kiểm tra, giám sát và hướng dẫn các thành viên nhằm đảm bảo tiến độ và mục tiêu của dự án.

– Bí thư Đoàn trường kiểm soát việc sử dụng các nguồn lực của dự án đảm bảo công khai, minh bạch, hiệu quả, đúng mục đích.

Dự kiến kết quả đạt được của dự án:

– Tặng 500 suất quà cho trẻ em và học sinh có hoàn cảnh khó khăn.

– Ý thức tiết kiệm, bảo vệ môi trường, tinh thần đoàn kết, sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng của học sinh được nâng cao.

2. Chia sẻ kế hoạch và cách quản lí dự án.

3. Thực hiện kế hoạch dự án và báo cáo kết quả.

HOẠT ĐỘNG 9 Đánh giá ý nghĩa của hoạt động xã hội

1. **Tự đánh giá về ý nghĩa của các hoạt động xã hội mà em đã tham gia đối với bản thân, đối với gia đình em và cộng đồng nơi em sống.**
2. **Thảo luận, đánh giá ý nghĩa của các hoạt động xã hội đối với sự phát triển của cá nhân, gia đình và cộng đồng.**

   Gợi ý:

   – Đối với cá nhân: Trưởng thành hơn về mặt xã hội, góp phần làm cho cuộc sống con người trở nên phong phú, có ý nghĩa hơn,...

   – Đối với gia đình: Giúp các thành viên trong gia đình mở rộng các mối quan hệ và gần gũi với mọi người trong cộng đồng,...

   – Đối với xã hội: Góp phần gắn kết cộng đồng, giúp cho xã hội phát triển tốt đẹp hơn,...

HOẠT ĐỘNG 10 Tham gia các hoạt động xây dựng cộng đồng nơi em sinh sống

1. **Lựa chọn** các hoạt động xây dựng cộng đồng mà em có thể **tham gia.**

   Gợi ý:

   – Vệ sinh đường làng, ngõ xóm.

   – Tuyên truyền bảo vệ môi trường.

   – Hoạt động thể dục, thể thao.

   – Xây dựng và phát triển mối quan hệ với mọi người trong cộng đồng.

   – Tuyên truyền phòng, chống các tệ nạn xã hội.

   – ...

2. **Tham gia hoạt động xây dựng cộng đồng.**
3. **Báo cáo kết quả và chia sẻ kinh nghiệm.**

   Gợi ý:

   – Nội dung:
   + Kết quả, sản phẩm thực hiện hoạt động xây dựng cộng đồng.
   + Cảm xúc, kinh nghiệm, các biện pháp tham gia xây dựng cộng đồng nơi em sống.

   – Hình thức:
   + Tham gia diễn đàn, giao lưu ở lớp/khối hoặc trường.
   + Triển lãm sản phẩm.
   + ...

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Nêu được các biểu hiện chủ động và tự tin thiết lập các mối quan hệ xã hội.

– Nêu được các biểu hiện sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.

– Nêu được các hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình hữu nghị.

– Xác định được các biện pháp quản lí dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo.

– Thể hiện được sự chủ động, tự tin trong thiết lập các mối quan hệ xã hội và sẵn sàng chia sẻ giúp đỡ cộng đồng.

– Thực hiện được hoạt động khám phá các nền văn hoá khác nhau.

– Thực hiện được hoạt động giáo dục tình đoàn kết dân tộc, hoà bình hữu nghị.

– Thể hiện được sự hứng thú, ham hiểu biết khi khám phá các nền văn hoá khác nhau và thái độ tôn trọng sự khác biệt giữa các nền văn hoá.

– Lập và thực hiện được kế hoạch dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo.

– Thực hiện được các biện pháp quản lí dự án hoạt động tình nguyện nhân đạo.

– Đánh giá được ý nghĩa của hoạt động xã hội.

– Tham gia được các hoạt động xây dựng cộng đồng nơi em sống.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

Chủ đề 6

CHUNG TAY GÌN GIỮ, BẢO TỒN CẢNH QUAN THIÊN NHIÊN

MỤC TIÊU

- Đánh giá được thực trạng bảo tồn một số danh lam thắng cảnh ở địa phương.
- Đề xuất và thực hiện được các giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
- Thực hiện được việc tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay gìn giữ cảnh quan thiên nhiên.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Tìm hiểu về giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

– Tìm hiểu về hoạt động tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên.

– Đánh giá thực trạng bảo tồn một số danh lam thắng cảnh ở địa phương.

– Đề xuất và thực hiện các giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

– Thực hiện tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay gìn giữ cảnh quan thiên nhiên.

– Thực hiện các việc làm để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở địa phương.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu các giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên

1. **Chia sẻ về những giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên mà em đã biết hoặc đã tham gia thực hiện.**

2. **Thảo luận xác định các giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.**

   Gợi ý:

   – Tuyên truyền nâng cao nhận thức cho người dân trong cộng đồng về trách nhiệm tham gia giữ gìn, bảo vệ cảnh quan.

   – Phát triển du lịch gắn liền với việc bảo tồn cảnh quan; không phát triển du lịch một cách ồ ạt, thiếu kiểm soát, không bền vững.

   – Tăng chế tài xử phạt những hành vi gây tổn hại đến cảnh quan.

   – Phát động các phong trào, chiến dịch bảo tồn cảnh quan.

   – ...

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu về hoạt động tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên

1. **Chia sẻ về những hoạt động tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên mà em đã tham gia hoặc đã biết.**

2. **Thảo luận, xác định mục đích, đối tượng, nội dung và cách thức tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên.**

   Gợi ý:

   – Mục đích tuyên truyền: Nâng cao nhận thức cho cộng đồng về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và trách nhiệm chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên.

   – Đối tượng tuyên truyền:
      + Người dân trong cộng đồng.
      + Bạn bè trong trường, ngoài xã hội, trên mạng xã hội.
      + Người thân trong gia đình.

   – Nội dung tuyên truyền:
      + Ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên:
         • Tạo ra hiệu ứng làm mát.
         • Ngăn chặn xói mòn.
         • Góp phần phát triển bền vững.
         • ...

+ Trách nhiệm chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên:
  - Tuân thủ quy định về bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
  - Thực hiện các hành động cụ thể giữ gìn cảnh quan thiên nhiên.
  - Thể hiện thái độ không đồng tình, nhắc nhở hoặc báo cho người có trách nhiệm khi thấy hành vi làm tổn hại đến cảnh quan.
  - ...

– Hình thức tuyên truyền:
  + Toạ đàm.
  + Thuyết trình.
  + Tuyên truyền trên bảng tin của nhà trường, thôn bản/địa bàn dân cư.
  + Tuyên truyền trên loa phát thanh.
  + ...

HOẠT ĐỘNG 3 Đánh giá thực trạng bảo tồn một số danh lam thắng cảnh ở địa phương

1. Lập kế hoạch đánh giá thực trạng bảo tồn một số danh lam thắng cảnh ở địa phương.

Gợi ý:

– Liệt kê danh sách các danh lam thắng cảnh ở địa phương sẽ tiến hành đánh giá.

– Xác định nội dung đánh giá:
  + Hiện trạng danh lam thắng cảnh.
  + Các giải pháp bảo tồn danh lam thắng cảnh đã và đang được thực hiện.
  + ...

– Lựa chọn phương pháp đánh giá:
  + Nghiên cứu tư liệu.
  + Quan sát hiện trường.
  + Phỏng vấn các đối tượng có liên quan.
  + ...

– Xác định các công việc cụ thể, thời gian thực hiện mỗi công việc và sản phẩm/ kết quả mong đợi,...

2. Tiến hành đánh giá theo kế hoạch đã xây dựng.

3. Xử lí, phân tích thông tin, số liệu thu thập được từ khảo sát thực trạng.

4. Báo cáo kết quả đánh giá thực trạng bảo tồn danh lam thắng cảnh ở địa phương.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Gợi ý:

- Hiện trạng danh lam thắng cảnh.
- Các giải pháp bảo tồn danh lam thắng cảnh đã hoặc đang được thực hiện.
- Tác động, hiệu quả của các giải pháp đó trong việc bảo tồn danh lam thắng cảnh và nguyên nhân.

HOẠT ĐỘNG 4 Đề xuất và thực hiện các giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên

1. Đề xuất giải pháp bảo tồn cảnh quan thiên nhiên trong những trường hợp dưới đây:

Trường hợp 1

Hồ X là một thắng cảnh, đồng thời là lá phổi xanh quan trọng của thành phố. Nhưng qua một số năm, diện tích hồ dần bị thu hẹp bởi việc lấn chiếm của các hàng quán và nhà dân ở ven hồ. Không những thế, rác thải, nước thải sinh hoạt của các hộ dân và cơ sở dịch vụ ăn uống ven hồ xả bừa bãi đã làm nước hồ bị ô nhiễm.

Trường hợp 2

Bãi biển Y được biết tới bởi vẻ đẹp hoang sơ, bãi cát trắng thoai thoải, nước biển trong xanh. Tuy nhiên, hiện tại vùng biển này đã không còn hấp dẫn du khách vì nước biển ở đây đã bị ô nhiễm bởi nước thải chưa được xử lí triệt để từ một khu chế xuất gần đó. Không những thế, bãi biển còn nhiều rác thải không được thu dọn.

2. Lựa chọn một cảnh quan thiên nhiên ở địa phương và thảo luận đề xuất các giải pháp tích cực, sáng tạo để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên đó.

3. Thực hiện các giải pháp tích cực, sáng tạo đã đề xuất để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

4. Chia sẻ kết quả thực hiện.

HOẠT ĐỘNG 5 Thực hiện tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên

1. Xây dựng kế hoạch tuyên truyền về ý nghĩa cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay giữ gìn cảnh quan thiên nhiên.

Gợi ý:

KẾ HOẠCH TUYÊN TRUYỀN

1) Nhóm thực hiện:...

2) Đối tượng tuyên truyền:...

3) Thời gian tuyên truyền:...

4) Nội dung tuyên truyền:

– Ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên đối với môi trường và cuộc sống con người.

– Những hành động cần thiết mà người dân trong cộng đồng cần chung tay thực hiện để gìn giữ, bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

5) Hình thức tuyên truyền:...

6) Các công việc cụ thể, thời gian thực hiện, kết quả cần đạt và phân công nhiệm vụ cho các thành viên:...

2. **Thực hiện** hoạt động tuyên truyền theo kế hoạch đã lập.

3. **Báo cáo kết** quả tuyên truyền.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 6 Thực hiện các việc làm bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở địa phương

1. Thực hiện các việc làm cần thiết trong cuộc sống hằng ngày để giữ gìn, bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở địa phương.
2. Tuyên truyền tới người dân, các cơ sở sản xuất, kinh doanh, dịch vụ,... trong cộng đồng và khách du lịch về các việc làm cần thiết để bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở địa phương.
3. Báo cáo kết quả các việc làm bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở địa phương mà em đã thực hiện và chia sẻ cảm xúc của em.

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

- Đề xuất được các giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
- Trình bày được mục đích, đối tượng, nội dung, hình thức hoạt động tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay gìn giữ cảnh quan thiên nhiên.
- Đánh giá được thực trạng bảo tồn một số danh lam thắng cảnh ở địa phương.
- Thực hiện được các giải pháp tích cực, sáng tạo trong việc bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.
- Xây dựng được kế hoạch tuyên truyền về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay gìn giữ cảnh quan thiên nhiên.
- Thực hiện được hoạt động tuyên truyền trong cộng đồng về ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên và hành động chung tay gìn giữ cảnh quan thiên nhiên.
- Thực hiện được các việc làm bảo tồn cảnh quan thiên nhiên ở địa phương.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Chủ đề 7

BẢO VỆ THẾ GIỚI TỰ NHIÊN

MỤC TIÊU

- Lập và thực hiện được kế hoạch khảo sát thực trạng thế giới động, thực vật và bảo vệ thế giới động, thực vật ở địa phương.
- Thực hiện và tuyên truyền được đến người thân, cộng đồng các biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật.
- Nhận xét, đánh giá hành vi, việc làm của cá nhân, tổ chức trong việc bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Nhận diện các hành vi, việc làm nhằm bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã.

– Lập kế hoạch khảo sát thực trạng thế giới động, thực vật tại địa phương.

– Thực hiện kế hoạch khảo sát thực trạng thế giới động, thực vật tại địa phương.

– Nhận xét, đánh giá các hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân nhằm bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã.

– Tham gia hoạt động bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương do nhà trường và cộng đồng tổ chức.

– Tuyên truyền đến người thân và cộng đồng các biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật.

– Lập kế hoạch bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương.

– Thực hiện kế hoạch bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương.

HOẠT ĐỘNG 1 Nhận diện hành vi, việc làm bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã

1. **Chia sẻ về những hành vi, việc làm của cá nhân, tổ chức để bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã mà em đã biết.**

   Gợi ý:

   – Trồng cây xanh.
   – Gây nuôi, phát triển động vật hoang dã.
   – Thành lập các trung tâm cứu hộ, bảo tồn động vật hoang dã.
   – Tuyên truyền về tác hại của việc khai thác cạn kiệt những giống cây quý hiếm trong các khu rừng.
   – Khoanh vùng những khu rừng dành cho động vật hoang dã sinh sống, đảm bảo đủ thức ăn và sự yên tĩnh.
   – Thu gom rác thải, đặc biệt là đồ nhựa vùng biển, giảm thiểu việc động vật dưới biển bị tổn thương do bị thắt chặt hoặc nuốt phải đồ nhựa.
   – ...

2. **Chỉ ra những hành vi, việc làm để bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã trong những trường hợp dưới đây:**

Trường hợp 1

Một nhóm các bạn trẻ lập thành nhóm mang tên "Những chiến binh xanh". Họ cùng các cán bộ kiểm lâm xã B tổ chức thu nhặt những hạt giống cây quý hiếm, gieo hạt vào bầu đất giống và chăm sóc cây con. Khi cây con đã lớn, các "chiến binh xanh" mang cây vào trồng trong rừng theo sự hướng dẫn của cán bộ kiểm lâm.

Trường hợp 2

Một số gia đình ở xã C đã giấu chính quyền nuôi gấu lấy mật. Sau một thời gian được tuyên truyền, các gia đình này đã tự nguyện mang gấu đến Trung tâm bảo tồn động vật hoang dã M để giao nộp. Những con gấu đã bị nhốt, bị xích lâu năm trong chuồng chật hẹp, nay được cứu chữa phục hồi tại trung tâm, được học cách thích nghi với môi trường tự nhiên trước khi được trả về với tự nhiên.

Trường hợp 3

Thời gian vừa qua, nhiều người dân ở xã A đã khai thác ồ ạt cây rừng tự nhiên để mang bán kiếm tiền dẫn đến sụt giảm thậm chí là biến mất một số loài cây tự nhiên. Trước tình hình đó, Hội Nông dân xã cùng cán bộ kiểm lâm đã thuyết phục người dân chấm dứt việc khai thác cây bừa bãi và vận động các hộ gia đình tăng thu nhập bằng cách tổ chức du lịch sinh thái tại địa phương.

HOẠT ĐỘNG 2 Lập và thực hiện kế hoạch khảo sát thực trạng thế giới động, thực vật và bảo vệ thế giới động, thực vật ở địa phương

1. **Thảo luận, xác định nội dung, phương pháp khảo sát thực trạng thế giới động, thực vật và hành vi, việc làm bảo vệ thế giới động, thực vật ở địa phương.**

Gợi ý:

– Nội dung khảo sát:
  + Thực trạng thế giới động, thực vật, số lượng loài và số lượng cá thể trong một loài,...
  + Hành vi, việc làm bảo vệ thế giới động, thực vật.
  + ...

– Phương pháp khảo sát:
  + Quan sát.
  + Phỏng vấn.
  + Khảo cứu một số tài liệu báo cáo của các tổ chức bảo vệ môi trường.
  + ...

2. **Lựa chọn một loài thực vật hoặc động vật ở địa phương và lập kế hoạch khảo sát thực trạng.**

Ví dụ:

KẾ HOẠCH KHẢO SÁT CÂY DƯỢC LIỆU Ở ĐỊA PHƯƠNG

– Nhóm khảo sát: Thành viên tổ 1 lớp 12D Trường Trung học phổ thông A.

– Địa điểm khảo sát: Rừng xã Q, tỉnh B.

– Thời gian khảo sát: Tháng 10.

– Phương pháp khảo sát: Quan sát thực địa; phỏng vấn các gia đình khai thác và trồng cây dược liệu, hội y học cổ truyền địa phương; khảo cứu báo cáo, tài liệu từ các cơ quan, tổ chức có liên quan.

– Công cụ khảo sát: Phiếu quan sát; phiếu phỏng vấn; phiếu thu thập thông tin.

– Nội dung khảo sát:
  + Thực trạng nguồn cây dược liệu.
  + Thực trạng bảo vệ nguồn cây dược liệu tại địa phương.

– Kế hoạch triển khai:

Nội dung công việc	Thời gian thực hiện	Dự kiến sản phẩm	Người thực hiện
Khảo sát nguồn cây dược liệu hiện có tại địa phương	Tuần 1 và 2 tháng 10	– Danh sách loài cây dược liệu hiện có; danh sách loài cây dược liệu quý hiếm; danh sách cây dược liệu có nguy cơ cạn kiệt và biến mất; – Khối lượng khai thác cây dược liệu; – Hình thức và thời gian khai thác cây dược liệu; – Diện tích trồng dược liệu và sản lượng dược liệu; – Tên các cơ sở trồng và khai thác cây dược liệu.	Các bạn Bình, Tân, Lan
Thực trạng bảo vệ nguồn cây dược liệu tại địa phương	Tuần 1 và 2 tháng 10	– Cách khai thác hợp lí và đảm bảo cây hồi phục, phát triển; – Trồng vườn dược liệu theo hộ gia đình và hợp tác xã: loài cây dược liệu, số lượng hộ và diện tích trồng dược liệu của các hộ; – Thu nhập từ trồng và khai thác cây dược liệu; – Các chính sách hỗ trợ bảo vệ cây dược liệu ở địa phương; – Khó khăn trong việc trồng và khai thác dược liệu.	Các bạn An, Cường, Dũng, Ngọc
Các phương thức sử dụng cây dược liệu để phát triển du lịch	Tuần 1 và 2 tháng 10	– Giới thiệu và cung cấp dịch vụ trải nghiệm sử dụng dược liệu như xông hơi, tắm nước lá dược liệu; – Lợi ích khi khai thác dược liệu; – Du lịch trải nghiệm tham gia trồng hoặc thu hoạch, sản xuất dược liệu cùng người dân; – Du lịch ẩm thực có sử dụng dược liệu (trà, mứt, bánh,...); – Danh mục sản phẩm có sử dụng dược liệu địa phương.	Các bạn Quỳnh, Hiền, Tuấn
Bảo vệ duy trì nguồn giống dược liệu	Tuần 1 tháng 10	– Mô tả việc thu nhặt hạt giống dược liệu quý để gây giống; – Hoạt động của trạm giống cây dược liệu quý hiếm.	Các bạn Trang và Bình
Viết báo cáo khảo sát	Tuần 3 và 4 tháng 10	– Báo cáo thực trạng cây dược liệu tại địa phương; – Báo cáo thực trạng biện pháp bảo vệ cây dược liệu tại địa phương.	Toàn bộ thành viên nhóm

3. Chia sẻ kế hoạch khảo sát với lớp và hoàn thiện kế hoạch.

4. Thực hiện khảo sát theo kế hoạch đã xây dựng và phân tích kết quả khảo sát.

5. Viết báo cáo kết quả khảo sát.

HOẠT ĐỘNG 3 Nhận xét, đánh giá những hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã

1. **Xác định những tổ chức, cá nhân có trách nhiệm tham gia bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã.**

   Gợi ý:
   - Trung tâm Bảo tồn động vật hoang dã.
   - Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về tham nhũng, kinh tế, buôn lậu, môi trường.
   - Cán bộ kiểm lâm.
   - Cán bộ kiểm ngư.
   - ...

2. **Sưu tầm, tìm hiểu các hành vi, việc làm của các tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã.**

3. **Nhận xét, đánh giá những hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân đã sưu tầm được.**

   Gợi ý:

STT	Tên tổ chức, cá nhân	Bối cảnh	Hành vi, việc làm	Kết quả/Tác dụng
...	...	...	...	...
...	...	...	...	...

4. **Báo cáo kết quả.**

HOẠT ĐỘNG 4 Thực hiện các biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật

1. **Thảo luận, lựa chọn biện pháp phù hợp để bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương và lập kế hoạch để thực hiện biện pháp đó.**

   Gợi ý:
   - Tham gia trồng cây phủ xanh đất trống.
   - Vận động hạn chế sử dụng bẫy hoặc lưới bắt động vật.
   - Khai thác, sử dụng hợp lí và bảo vệ đa dạng sinh học.
   - Tham gia các hoạt động cứu hộ động vật.
   - Tham gia chăm sóc và bảo vệ cây xanh.
   - ...

2. **Thực hiện kế hoạch hoạt động bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương bằng biện pháp cụ thể đã lựa chọn.**

3. **Báo cáo kết quả thực hiện các biện pháp.**

HOẠT ĐỘNG 5 Tuyên truyền các biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật

1. **Chia sẻ về những hoạt động tuyên truyền bảo vệ thế giới động, thực vật mà em đã tham gia hoặc đã biết.**

   Gợi ý:

   – Tuyên truyền về tác hại của rác thải nhựa.

   – Giá trị của năng lượng xanh với cuộc sống con người.

   – Kinh tế xanh để có hành tinh xanh.

   – ...

2. **Lựa chọn và thiết kế các hoạt động để tuyên truyền biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật đến người thân và cộng đồng.**

   Gợi ý:

   – Nội dung tuyên truyền:

   + Tầm quan trọng của thế giới động, thực vật với con người và sự sống trên Trái đất.

   + Thực trạng thế giới động, thực vật.

   + Biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật.

   + ...

   – Hình thức tuyên truyền:

   + Chạy bộ vì động vật hoang dã.

   + Tình nguyện viên bảo vệ thế giới động, thực vật.

   + Đoạn phim ngắn tuyên truyền trên mạng xã hội.

   + Thi tìm hiểu về thế giới động, thực vật và tầm quan trọng đối với cuộc sống con người.

   + ...

3. **Thực hiện các hoạt động đã thiết kế để tuyên truyền biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật đến người thân và cộng đồng.**

4. **Báo cáo kết quả tuyên truyền đã thực hiện.**

HOẠT ĐỘNG 6 Lập và thực hiện kế hoạch bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương

1. **Lựa chọn hoạt động bảo vệ thế giới động, thực vật hoặc bảo tồn động vật hoang dã tại địa phương và lập kế hoạch tham gia hoạt động.**

   Gợi ý:

   – Tuyên truyền, vận động thay đổi thói quen ảnh hưởng xấu đến việc bảo vệ thế giới động, thực vật.

– Sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường.
– Tuyên truyền về việc không sử dụng sản phẩm có liên quan đến động vật hoang dã.
– ...

2. Thực hiện kế hoạch và vận động các bạn cùng tham gia.

3. Báo cáo kết quả.

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Liệt kê được các hành vi, việc làm cần thiết để bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã.
– Nêu được tên một số tổ chức, cá nhân tham gia bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã ở Việt Nam.
– Nêu được các hành vi, việc làm góp phần bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã.
– Nhận xét, đánh giá được hành vi, việc làm của tổ chức, cá nhân trong việc bảo tồn thế giới tự nhiên và động vật hoang dã tại địa phương.
– Lập được kế hoạch khảo sát thực trạng thế giới động, thực vật và biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương.
– Khảo sát được thực trạng thế giới động, thực vật và biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương.
– Trình bày được các biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật.
– Thực hiện được các biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương.
– Thiết kế được các hoạt động tuyên truyền biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương.
– Thực hiện được các hoạt động tuyên truyền biện pháp bảo vệ thế giới động, thực vật tại địa phương.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Chủ đề 8

NGHỀ NGHIỆP VÀ NHỮNG YÊU CẦU VỚI NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG XÃ HỘI HIỆN ĐẠI

MỤC TIÊU

- Trình bày được xu hướng phát triển nghề nghiệp trong xã hội hiện đại.
- Chỉ ra được những phẩm chất và năng lực cần có của người lao động trong xã hội hiện đại.
- Tìm hiểu tính chuyên nghiệp trong công việc, đảm bảo yêu cầu về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp.
- Phân tích được những thông tin cơ bản về thị trường lao động, nhu cầu sử dụng của thị trường lao động.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Tìm hiểu những yếu tố ảnh hưởng đến xu hướng phát triển nghề nghiệp trong xã hội hiện đại.

– Xác định những lĩnh vực nghề nghiệp có xu hướng phát triển trong xã hội hiện đại.

– Xác định những phẩm chất và năng lực cần có của người lao động trong xã hội hiện đại.

– Tìm hiểu biểu hiện của tính chuyên nghiệp trong công việc.

– Tìm hiểu về yêu cầu đảm bảo an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp.

– Đề xuất cách giải quyết thể hiện tính chuyên nghiệp trong một số tình huống.

– Đề xuất cách thức rèn luyện tính chuyên nghiệp của nghề em quan tâm.

– Chỉ ra nguy cơ và đề xuất biện pháp để đảm bảo yêu cầu về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp trong một số trường hợp.

– Phân tích những yêu cầu đối với nghề trong xã hội hiện đại mà em quan tâm.

– Thực hành phân tích thông tin cơ bản về thị trường lao động, nhu cầu sử dụng của thị trường lao động.

– Trải nghiệm thực tế nghề nghiệp.

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu về xu hướng phát triển nghề nghiệp trong xã hội hiện đại

1. Liệt kê tên các nghề trong xã hội hiện nay.

2. Thảo luận, phân tích xu hướng phát triển nghề nghiệp trong xã hội hiện đại.

– Tìm hiểu những yếu tố ảnh hưởng đến xu hướng phát triển nghề nghiệp trong xã hội hiện đại.

Gợi ý:

+ Sự phát triển mạnh mẽ của khoa học – công nghệ.
+ Chất lượng cuộc sống ngày càng cao của người dân.
+ Áp lực tâm lí đối với con người sống trong xã hội hiện đại.
+ Sự phát triển nhanh chóng của các nền tảng mạng xã hội.
+ ...

– Xác định những lĩnh vực nghề nghiệp có xu hướng phát triển trong xã hội hiện đại và giải thích lí do.

Gợi ý:

+ Lĩnh vực Chăm sóc sức khoẻ.
+ Lĩnh vực An ninh mạng.
+ Lĩnh vực Trí tuệ nhân tạo.
+ Lĩnh vực Năng lượng thay thế.
+ Lĩnh vực Tâm lí.
+ Lĩnh vực Marketing.
+ Lĩnh vực Sáng tạo nội dung.
+ ...

– Dự báo những nghề có nguy cơ mai một, không tồn tại trong xã hội hiện đại và giải thích lí do.

Gợi ý:

+ Nhân viên giao dịch ngân hàng.
+ Nhân viên thu ngân.
+ Lái xe tắc xi truyền thống.
+ ...

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 2 Xác định những phẩm chất, năng lực cần có của người lao động trong xã hội hiện đại

1. Lựa chọn một nghề trong xã hội hiện đại và xác định những phẩm chất, năng lực cần có đối với người lao động làm nghề đó.

Ví dụ về phẩm chất, năng lực cần có của người làm nghề Điều dưỡng:

- Nhân hậu, thương người, cảm thông và chia sẻ.
- Kiên trì, nhẫn nại, chịu khó.
- Cẩn thận, tỉ mỉ.
- Trung thực.
- Kĩ năng giao tiếp tốt, chân thành, hoà nhã, cởi mở, biết tạo sự tin cậy.
- Kĩ năng thuyết phục, lắng nghe và an ủi người bệnh.
- Kĩ năng chăm sóc khách hàng.
- Kĩ năng xử lí tình huống, giải quyết vấn đề tốt.
- ...

2. Thảo luận để xác định những phẩm chất, năng lực đối với người lao động trong xã hội hiện đại.

Gợi ý:

Phẩm chất:
- Trung thực
- Trách nhiệm
- Kỉ luật
- Ham học hỏi
- Tự tin, dám nghĩ, dám làm
- Tôn trọng sự đa dạng, khác biệt văn hoá
- ...

Năng lực:
- Giao tiếp
- Hợp tác
- Giải quyết vấn đề
- Thích ứng
- Làm chủ công nghệ
- Ngoại ngữ
- ...

HOẠT ĐỘNG 3 Tìm hiểu biểu hiện của tính chuyên nghiệp trong công việc

1. Chỉ ra tính chuyên nghiệp của người lao động trong các trường hợp dưới đây:

Trường hợp 1

Bác sĩ Hùng là bác sĩ chuyên khoa ngoại của một bệnh viện. Ông là người có kiến thức, kĩ năng chuyên môn giỏi, có "đôi bàn tay vàng" trong phẫu thuật và khả năng phán đoán, phân tích, giải quyết vấn đề rất nhanh nhạy, linh hoạt. Ông còn là người có tấm lòng nhân ái, biết đặt lợi ích của bệnh nhân lên trên lợi ích cá nhân và luôn tận tâm, nghiêm túc, có trách nhiệm cao, chưa bao giờ để xảy ra sai sót trong công việc. Mặc dù công việc rất bận rộn nhưng ông luôn tích cực tự học và nghiên cứu để nâng cao trình độ chuyên môn. Chính vì vậy, ông được mọi người, đặc biệt là các bệnh nhân rất kính trọng, tin tưởng và biết ơn.

Trường hợp 2

Chị Nga là nhân viên của Công ty du lịch A. Chị là người có kiến thức, kĩ năng chuyên môn đáp ứng tốt yêu cầu của công việc và luôn biết cách chăm sóc bản thân để tạo thiện cảm và xây dựng hình ảnh cá nhân với khách hàng. Khi tiếp đón khách hàng, chị luôn niềm nở, chu đáo, lắng nghe để thấu hiểu khách hàng, ân cần tư vấn để khách hàng lựa chọn địa điểm du lịch phù hợp với nhu cầu và khả năng tài chính của họ. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, chị luôn biết cách giải quyết vấn đề linh hoạt, tuỳ theo tình huống thực tế. Các khách hàng đã từng gặp gỡ và làm việc với chị đều cảm thấy rất tin tưởng và hài lòng.

2. **Chia sẻ về những người lao động có tính chuyên nghiệp trong công việc mà em biết.**

3. **Thảo luận, xác định các biểu hiện của tính chuyên nghiệp trong công việc.**

Gợi ý:

- Kiến thức, kĩ năng chuyên môn sâu.
- Đạo đức nghề nghiệp.
- Tinh thần trách nhiệm cao.
- Phong cách làm việc chủ động, linh hoạt, tận tâm, nghiêm túc.
- Chủ động giải quyết vấn đề phát sinh.
- Kĩ năng giao tiếp, ứng xử với khách hàng, đối tác.
- ...

HOẠT ĐỘNG 4 Tìm hiểu yêu cầu về đảm bảo an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp

1. **Lựa chọn một nghề cụ thể trong xã hội hiện đại và xác định yêu cầu về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp đối với nghề đó.**

Ví dụ: Nghề Phi công dân sự:

- Có sức khoẻ tốt.
- Khám sức khoẻ định kì: 1 lần/năm đối với phi công dưới 40 tuổi, 1 lần/6 tháng đối với phi công trên 40 tuổi.
- Có ít nhất 8 tiếng nghỉ ngơi giữa mỗi chuyến bay.
- Trước khi bay: Phi công phải chuẩn bị và kiểm tra kế hoạch bay; định lượng được nhiên liệu cần thiết cho chuyến bay; kiểm tra các thiết bị điều khiển máy bay.
- Trong khi bay: Phi công phải biết giữ liên lạc và tuân theo chỉ dẫn của trạm không lưu;...
- ...

2. **Thảo luận những quy định chung về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp.**

Gợi ý:

– Những quy định chung:

+ Quy định đối với người sử dụng lao động.

+ Quy định đối với người lao động.

+ …

– Nguồn tìm kiếm:

+ Bộ luật Lao động.

+ Luật An toàn, vệ sinh lao động.

+ …

3. **Trình bày các thông tin về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp.**

4. **Chia sẻ những trường hợp thực hiện hoặc không thực hiện yêu cầu về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp mà em biết.**

HOẠT ĐỘNG 5 Rèn luyện tính chuyên nghiệp trong công việc

1. **Thảo luận**, đề xuất cách giải quyết thể hiện tính chuyên nghiệp **trong công việc của người lao động trong mỗi tình huống dưới đây:**

Tình huống 1

Anh Nam là một hướng dẫn viên du lịch. Một lần, anh làm nhiệm vụ hướng dẫn đoàn khách từ vùng cao lần đầu đi thăm Thủ đô. Theo chương trình, anh đưa đoàn đến tham quan và trải nghiệm mua sắm tại một trung tâm thương mại lớn, đông đúc của thành phố.

Theo em, trước khi khách tản đi mua sắm tự do, anh Nam cần làm gì để đoàn có thể tiếp tục di chuyển đến tham quan một địa điểm khác được đúng giờ?

Tình huống 2

Cô Hà là giáo viên chủ nhiệm lớp Huy. Hôm nay, sau buổi học, cô thấy Huy vẫn ngồi trong lớp với vẻ mặt sợ hãi. Gặng hỏi mãi, cô mới biết Huy bị một nhóm thanh niên xấu ngoài trường đe doạ hành hung và hiện họ đã tụ tập ở bên ngoài cổng trường.

Theo em, cô Hà nên làm gì trong tình huống này?

2. **Đề xuất cách thức rèn luyện tính chuyên nghiệp của nghề mà em quan tâm.**

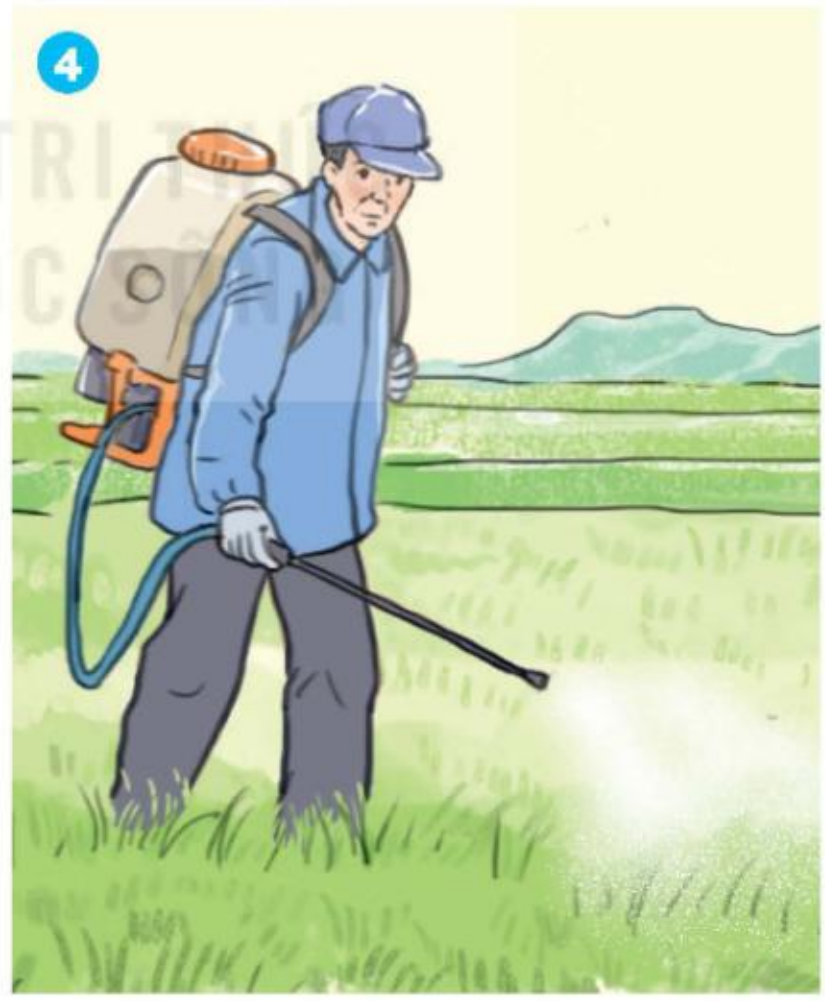
HOẠT ĐỘNG 6 Đề xuất biện pháp đảm bảo yêu cầu về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp

1. Chỉ ra nguy cơ ảnh hưởng đến an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp của người lao động trong mỗi trường hợp dưới đây:

2. Thảo luận, đề xuất biện pháp đảm bảo yêu cầu về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp cho người lao động trong mỗi trường hợp trên.

HOẠT ĐỘNG 7 Phân tích những yêu cầu đối với nghề trong xã hội hiện đại mà em quan tâm

1. **Xác định ngành nghề mà em quan tâm.**
2. **Phân tích xu hướng phát triển của ngành nghề đó trong xã hội hiện đại.**
3. **Phân tích các yêu cầu đối với ngành nghề đó.**

   Gợi ý:

   – Những phẩm chất, năng lực người lao động cần có.

   – Tính chuyên nghiệp trong công việc.

   – Yêu cầu an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp.

HOẠT ĐỘNG 8 Thực hành phân tích thông tin cơ bản về thị trường lao động, nhu cầu sử dụng của thị trường lao động

1. **Thu thập và phân tích thông tin cơ bản về thị trường lao động, nhu cầu sử dụng của thị trường.**

   Gợi ý:

   – Những nội dung thông tin cần tìm hiểu:

   + Các nghề/nhóm nghề có nhu cầu tuyển dụng cao.

   + Các nghề/nhóm nghề có nhu cầu tuyển dụng thấp.

   + Yêu cầu về phẩm chất, năng lực, trình độ đào tạo, ưu tiên tuyển dụng,… đối với người lao động làm nghề/nhóm nghề có nhu cầu tuyển dụng cao.

   + Các nghề/nhóm nghề được nhiều người lựa chọn.

   + …

   – Cách tìm hiểu thông tin:

   + Nghiên cứu tài liệu, sách, báo, tạp chí, trang web về nghề nghiệp và thị trường lao động.

   + Phỏng vấn các chuyên gia hướng nghiệp, các nhà tuyển dụng, những người lao động đã hoặc đang làm nghề.

   + …

2. **Trình bày kết quả phân tích thị trường lao động, nhu cầu sử dụng của thị trường.**

HOẠT ĐỘNG 9 Trải nghiệm thực tế nghề nghiệp

1. **Lựa chọn một nghề và thực hiện trải nghiệm nghề đó.**

   Gợi ý:

   – Chuẩn bị trước khi đi trải nghiệm:

   + Tìm hiểu trước về nội quy, quy định đối với khách đến tham quan, làm việc tại cơ sở.

+ Chuẩn bị những nội dung cần tìm hiểu, các câu hỏi để phỏng vấn người lao động hoặc người quản lí của cơ sở.
+ Chuẩn bị các phương tiện cần thiết để ghi chép thông tin khi trải nghiệm: sổ tay, bút, máy ảnh, điện thoại thông minh,...
+ Chuẩn bị trang phục phù hợp khi đi trải nghiệm.

– Khi thực hiện trải nghiệm:
+ Đến đúng giờ đã hẹn.
+ Mặc trang phục phù hợp.
+ Tuân thủ đúng nội quy, quy định của cơ sở.
+ Nói năng lễ phép, cư xử đúng mực khi phỏng vấn.
+ Ghi chép lại những thông tin đã thu thập được.
+ ...

2. Báo cáo kết quả trải nghiệm.

Gợi ý:

– Xu hướng phát triển nghề nghiệp mà em trải nghiệm.
– Những yêu cầu đối với nghề mà em trải nghiệm.
– ...

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Trình bày được các lĩnh vực nghề nghiệp có xu hướng phát triển trong xã hội hiện đại.
– Xác định được các phẩm chất và năng lực cần có của người lao động trong xã hội hiện đại.
– Nêu được các biểu hiện của tính chuyên nghiệp trong công việc.
– Nêu được một số yêu cầu về đảm bảo an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp.
– Đề xuất được cách giải quyết thể hiện tính chuyên nghiệp trong công việc của người lao động trong một số trường hợp.
– Đề xuất được biện pháp để đảm bảo yêu cầu về an toàn và sức khoẻ nghề nghiệp trong một số trường hợp.
– Phân tích được những yêu cầu đối với nghề trong xã hội hiện đại mà bản thân quan tâm.
– Phân tích được những thông tin cơ bản về thị trường lao động, nhu cầu sử dụng của thị trường lao động.
– Phân tích được những yêu cầu đối với nghề và xu hướng phát triển nghề đã trải nghiệm.

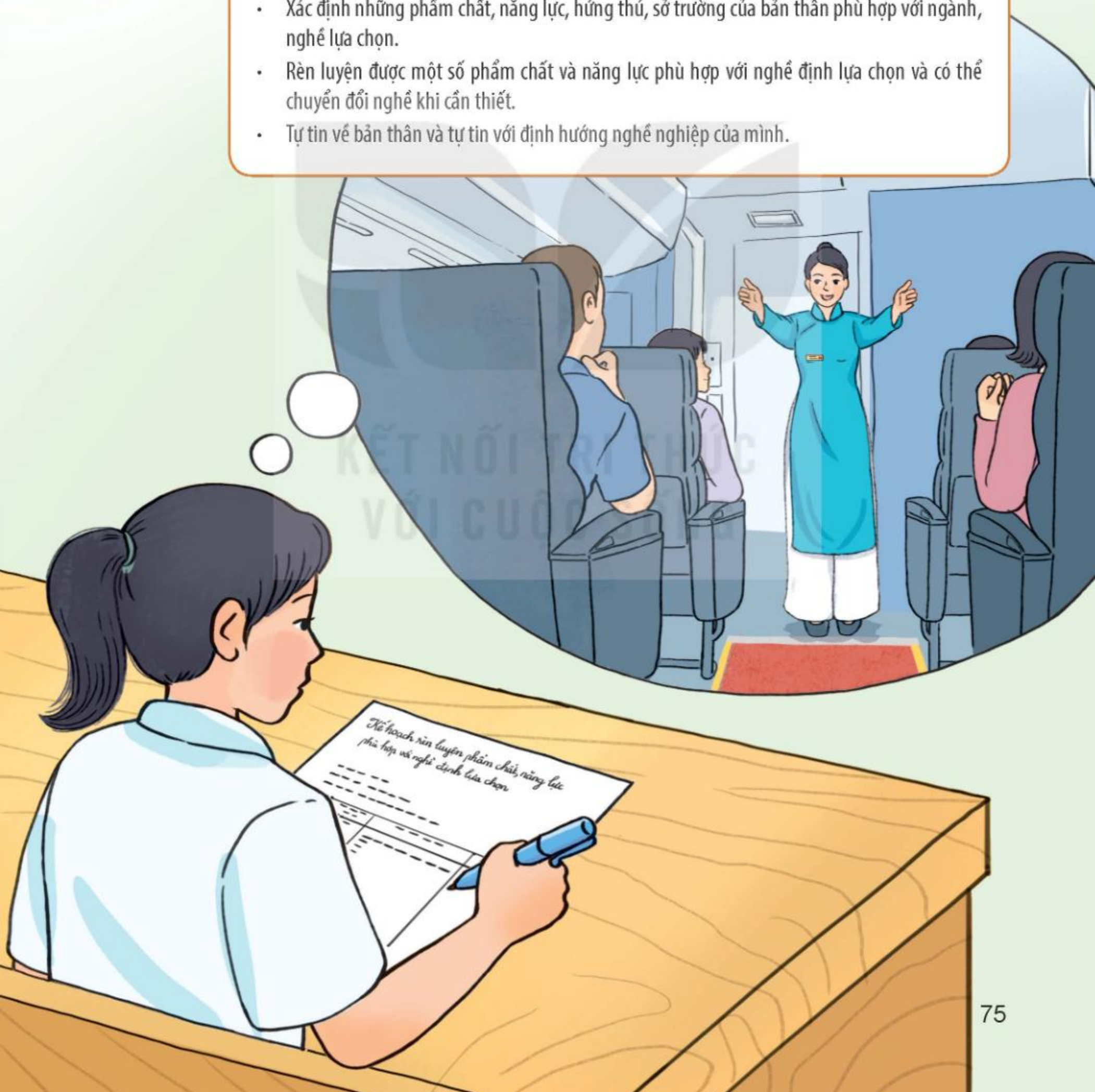
Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

Chủ đề 9

RÈN LUYỆN PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC PHÙ HỢP VỚI ĐỊNH HƯỚNG NGHỀ NGHIỆP

MỤC TIÊU

- Đánh giá được sự phù hợp của nghề với khả năng và sở thích của bản thân.
- Xác định những phẩm chất, năng lực, hứng thú, sở trường của bản thân phù hợp với ngành, nghề lựa chọn.
- Rèn luyện được một số phẩm chất và năng lực phù hợp với nghề định lựa chọn và có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.
- Tự tin về bản thân và tự tin với định hướng nghề nghiệp của mình.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Xác định những nhóm nghề/nghề phù hợp với khả năng, sở thích của bản thân.

– Tìm hiểu các yếu tố chủ quan, khách quan tác động đến việc chuyển đổi nghề.

– Tìm hiểu những phẩm chất, năng lực người lao động cần có để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.

– Xác định những phẩm chất, năng lực, hứng thú, sở trường của bản thân phù hợp với nghề định lựa chọn.

– Đánh giá phẩm chất, năng lực của bản thân so với yêu cầu để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.

– Xây dựng và thực hiện kế hoạch rèn luyện phẩm chất, năng lực của bản thân phù hợp với nghề định lựa chọn và có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.

– Thiết kế sản phẩm thể hiện sự tự tin về bản thân, tự tin với định hướng nghề nghiệp của mình.

– Rèn luyện phẩm chất, năng lực của bản thân trong học tập và trong cuộc sống để bước vào thế giới nghề nghiệp.

HOẠT ĐỘNG 1 Xác định những nhóm nghề/nghề phù hợp với khả năng, sở thích của bản thân

1. **Xác định khả năng, sở thích của bản thân.**
2. **Xác định những nhóm nghề/nghề phù hợp với khả năng, sở thích của bản thân.**

Ví dụ:

Sở thích, khả năng của bản thân:
- Thích được đi nhiều nơi.
- Thích được tiếp xúc với nhiều người.
- Sức khoẻ tốt.
- Học tốt môn Tiếng Anh.

→ **Các nghề phù hợp:**
- Nghề Tiếp viên hàng không.
- Nghề Hướng dẫn viên du lịch.
- ...

Sở thích, khả năng của bản thân:
- Nhân hậu.
- Thích chăm sóc người khác.
- Khéo tay.
- Cẩn thận, chu đáo.
- Học tốt môn Sinh học, Hoá học.

→ **Các nghề phù hợp:**
- Nghề Điều dưỡng.
- Nghề Bác sĩ chuyên khoa.
- ...

3. **Chia sẻ với thầy cô, các bạn về nghề em định lựa chọn và giải thích lí do.**

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu các yếu tố tác động đến việc chuyển đổi nghề

1. **Chỉ ra lí do chuyển đổi nghề của nhân vật trong các trường hợp dưới đây:**

Trường hợp 1

Chị Mai Lan là một tiếp viên hàng không. Sau một số năm công tác, chị xây dựng gia đình và sinh con. Do đặc thù của nghề tiếp viên hàng không thường xuyên phải xa nhà, không có điều kiện chăm sóc con nhỏ, vì vậy chị đã quyết định chuyển nghề sang làm nhân viên văn phòng.

Trường hợp 2

Anh Kiên là một vận động viên bóng rổ chuyên nghiệp, có thành tích thi đấu nổi bật ở nhiều giải đấu lớn trong nước và quốc tế. Tuy nhiên, sau nhiều năm thi đấu, anh không đủ sức khoẻ để đáp ứng được yêu cầu của một vận động viên bóng rổ đỉnh cao nữa. Anh quyết định chuyển nghề sang làm huấn luyện viên cho đội tuyển bóng rổ trẻ của tỉnh.

2. **Thảo luận, phân tích các yếu tố tác động đến việc chuyển đổi nghề.**

Gợi ý:

– Yếu tố chủ quan:

+ Không đủ sức khoẻ để đáp ứng yêu cầu của nghề.
+ Không còn sự nhiệt huyết với nghề nghiệp hiện tại.
+ Muốn tìm kiếm một công việc được thoả sức sáng tạo hơn.
+ Mong muốn một công việc có thu nhập tốt hơn.
+ Mong muốn có cơ hội thăng tiến rõ ràng hơn.
+ Mong muốn được trải nghiệm nhiều công việc khác nhau.
+ ...

– Yếu tố khách quan:

+ Nghề đang làm không còn khả năng phát triển.
+ Do hoàn cảnh gia đình.
+ ...

HOẠT ĐỘNG 3 Tìm hiểu những phẩm chất, năng lực người lao động cần có để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết

1. **Chia sẻ về một người thành công hoặc đã thất bại khi chuyển đổi nghề mà em biết.**
2. **Phân tích những phẩm chất, năng lực của người đó liên quan đến việc thành công hay thất bại khi chuyển đổi nghề.**
3. **Thảo luận, xác định những phẩm chất, năng lực người lao động cần có để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.**

Gợi ý:

– Phẩm chất: tự tin, kiên trì, vượt khó, cầu thị, ham học hỏi,...

– Năng lực: tự học, thích ứng, giải quyết vấn đề, sáng tạo,...

HOẠT ĐỘNG 4 Xác định những phẩm chất, năng lực, hứng thú, sở trường của bản thân phù hợp với nghề định lựa chọn

1. **Xác định những phẩm chất, năng lực, hứng thú, sở trường của bản thân phù hợp với nghề định lựa chọn bằng cách đối chiếu với yêu cầu của nghề.**

Ví dụ: Nghề em định lựa chọn là Điều dưỡng.

Yêu cầu của nghề Điều dưỡng	Phẩm chất, năng lực, hứng thú, sở trường của bản thân	Phù hợp
Nhân hậu, thương người, cảm thông và chia sẻ.	Luôn cảm thông, giúp đỡ bạn bè và mọi người xung quanh. Thích chăm sóc người khác.	✓

Yêu cầu của nghề Điều dưỡng	Phẩm chất, năng lực, hứng thú, sở trường của bản thân	Phù hợp
Trung thực.	Trung thực trong học tập và trong cuộc sống.	✓
Khả năng giao tiếp tốt, phong thái cởi mở, biết tạo sự tin cậy.	Thích giao tiếp, trò chuyện với mọi người.	✓
Có khả năng tự tổ chức công việc, tự học, tự nghiên cứu.	Có khả năng tự học, khả năng thiết kế và tổ chức hoạt động của nhóm, lớp.	✓
Kiên trì, nhẫn nại, chịu khó, cẩn thận, tỉ mỉ.		
Có đôi bàn tay khéo léo.	Khéo tay.	✓
Có sức khoẻ tốt, thần kinh vững vàng.		

2. Chia sẻ kết quả.

HOẠT ĐỘNG 5 Đánh giá phẩm chất, năng lực của bản thân so với yêu cầu để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết

1. Xác định những phẩm chất, năng lực cần có của nhân vật trong mỗi trường hợp dưới đây để có thể chuyển đổi nghề thành công.

Trường hợp 1

Thuỳ Dung là một diễn viên múa ba lê. Do hiện tại đã 35 tuổi và thích làm việc với trẻ em nên Thuỳ Dung muốn chuyển nghề sang làm giáo viên dạy múa ở nhà văn hoá thiếu nhi của địa phương.

Trường hợp 2

Đăng Nguyên tốt nghiệp khoa Tiếng Anh của Trường Đại học Ngoại ngữ và hiện đang làm nghề biên tập viên của một nhà xuất bản. Tuy nhiên, sau một vài năm công tác, anh thấy mình không phù hợp với nghề này. Anh muốn chuyển sang làm nghề hướng dẫn viên du lịch để được đi nhiều nơi và được trải nghiệm nhiều nền văn hoá khác nhau.

2. **Đánh giá sự phù hợp của phẩm chất, năng lực hiện có của bản thân so với những yêu cầu về phẩm chất, năng lực cần có của người lao động để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.**

Gợi ý:

STT	Phẩm chất, năng lực cần có để có thể chuyển đổi nghề	Đánh giá phẩm chất, năng lực của bản thân	
		Phù hợp	Chưa phù hợp
1	Kiên trì		✓
2	Tự tin	✓	
3	Vượt khó		✓
4	Cầu thị, ham học hỏi	✓	
5	Năng lực tự học	✓	
6	Năng lực thích ứng		✓
7	Năng lực giải quyết vấn đề	✓	
8	Năng lực sáng tạo		✓
9	...		

3. **Chia sẻ kết quả đánh giá của em với thầy cô và các bạn.**

HOẠT ĐỘNG 6 Rèn luyện phẩm chất, năng lực của bản thân phù hợp với nghề định lựa chọn và có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết

1. **Lập kế hoạch để rèn luyện những phẩm chất, năng lực của bản thân theo yêu cầu của nghề định lựa chọn và yêu cầu để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.**

Ví dụ: Nghề em chọn là nghề Điều dưỡng.

STT	Phẩm chất, năng lực em cần rèn luyện	Biện pháp rèn luyện	Thời gian thực hiện
1	Tính kiên trì	– Xác định mục đích rõ ràng. – Có kế hoạch thực hiện cụ thể, liên tục. – Kiên định thực hiện theo kế hoạch, không dao động trước những áp lực tiêu cực. – ...	Hằng ngày.
2	Năng lực giao tiếp	– Tham gia câu lạc bộ về kĩ năng giao tiếp. – Tích cực tham gia các hoạt động tập thể, hoạt động xã hội do nhà trường và địa phương tổ chức. – Tăng cường giao tiếp với bạn bè, thầy cô, những người thân trong gia đình và những người xung quanh. – ...	– Mỗi tuần một buổi. – Theo lịch của nhà trường và địa phương. – Hằng ngày.

STT	Phẩm chất, năng lực em cần rèn luyện	Biện pháp rèn luyện	Thời gian thực hiện
3	Năng lực thích ứng	– Đặt ra những thử thách cho bản thân, nhận những nhiệm vụ mới, đề xuất những ý tưởng mới trong các hoạt động chung. – Thử sức trong các vai trò lãnh đạo, quản lí nhóm, tổ, lớp,… khi có cơ hội. – Lắng nghe, quan sát, học hỏi từ những người xung quanh. – Quan tâm đến cảm xúc của bản thân. – …	Hằng ngày.
	…	…	…

2. **Chia sẻ kế hoạch rèn luyện của em với thầy, cô giáo và các bạn.**

3. **Rèn luyện phẩm chất, năng lực của bản thân theo kế hoạch đã xây dựng và chia sẻ kết quả.**

HOẠT ĐỘNG 7 Thể hiện sự tự tin về bản thân và tự tin với định hướng nghề nghiệp của mình

1. **Thiết kế một sản phẩm thể hiện sự tự tin về bản thân, tự tin về định hướng nghề nghiệp của mình.**

Gợi ý:

– Hình thức thể hiện sản phẩm:
  + Sơ đồ tư duy.
  + Tranh vẽ.
  + Đoạn phim ngắn.
  + Bài thuyết trình.
  + Bài giới thiệu trên mạng xã hội.
  + …

– Nội dung sản phẩm:
  + Giới thiệu phẩm chất, năng lực, sở thích, tính cách của bản thân.
  + Giới thiệu những ngành, nghề mình yêu thích, muốn lựa chọn.
  + Thể hiện quyết tâm rèn luyện của bản thân theo định hướng nghề nghiệp.
  + …

2. **Giới thiệu sản phẩm đã thiết kế.**

Lưu ý khi giới thiệu sản phẩm:

– Tư thế chững chạc, tự nhiên.
– Nói to, rõ ràng.
– Có sự tương tác với người nghe.
– Thái độ vui vẻ, cởi mở.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

HOẠT ĐỘNG 8 Rèn luyện phẩm chất, năng lực của bản thân trong học tập và cuộc sống để bước vào thế giới nghề nghiệp

1. **Lựa chọn môi trường và thực hiện rèn luyện.**

   Gợi ý:

   – Nhà trường

   – Gia đình

   – Xã hội

   – ...

2. **Viết báo cáo, ghi lại kết quả, cảm xúc của em và những khó khăn, thách thức mà em đã gặp phải trong quá trình rèn luyện.**

3. **Báo cáo kết quả rèn luyện của em với bạn bè, thầy, cô giáo, người thân trong gia đình và tìm kiếm sự hỗ trợ của mọi người khi cần thiết.**

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Xác định được những nhóm nghề/nghề phù hợp với khả năng và sở thích của bản thân.

– Nêu được các yếu tố tác động đến việc chuyển đổi nghề.

– Nêu được các phẩm chất và năng lực người lao động cần có để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.

– Xác định được những phẩm chất, năng lực, hứng thú, sở trường của bản thân phù hợp với nghề định lựa chọn.

– Đánh giá được phẩm chất, năng lực của bản thân so với yêu cầu để có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.

– Rèn luyện được các phẩm chất, năng lực của bản thân phù hợp với nghề định lựa chọn và có thể chuyển đổi nghề khi cần thiết.

– Thể hiện được sự tự tin về bản thân và tự tin về định hướng nghề nghiệp của mình qua sản phẩm đã thiết kế.

– Rèn luyện phẩm chất, năng lực của bản thân trong học tập và trong cuộc sống để bước vào thế giới nghề nghiệp.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

Chủ đề 10

QUYẾT ĐỊNH LỰA CHỌN NGHỀ PHÙ HỢP VÀ CHUẨN BỊ TÂM LÍ THÍCH ỨNG VỚI MÔI TRƯỜNG MỚI

MỤC TIÊU

- Phân tích và xử lí được các thông tin nghề nghiệp, thông tin về các cơ sở đào tạo và giáo dục nghề nghiệp.
- Tham khảo được ý kiến của gia đình, thầy cô, chuyên gia làm cơ sở cho việc chọn hướng học tập nghề nghiệp.
- Đưa ra được các quyết định lựa chọn nghề, nhóm nghề hoặc lựa chọn được ngành học, trường học và chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường làm việc hoặc học tập tương lai.
- Có tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp, sẵn sàng tham gia và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.
- Thể hiện được bản lĩnh của bản thân trong việc thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích.

ĐỊNH HƯỚNG NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG TRONG CHỦ ĐỀ

– Tìm hiểu cách thức chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường làm việc hoặc học tập tương lai.

– Tìm hiểu tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp, tham gia và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.

– Tìm hiểu bản lĩnh thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích.

– Phân tích và xử lí các thông tin nghề nghiệp, thông tin về các cơ sở giáo dục đại học và giáo dục nghề nghiệp.

– Thể hiện tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.

– Quyết định chọn nghề, chọn ngành học, chọn trường của bản thân.

– Thể hiện bản lĩnh đam mê theo đuổi nghề yêu thích.

– Xây dựng kế hoạch trải nghiệm chuẩn bị tâm thế bước vào nghề nghiệp tương lai.

– Thực hiện kế hoạch trải nghiệm chuẩn bị tâm thế bước vào thế giới nghề nghiệp.

HOẠT ĐỘNG 1 Tìm hiểu cách thức chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường làm việc và học tập tương lai

1. **Phân tích cách chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường làm việc và học tập tương lai của các bạn trong những trường hợp dưới đây:**

Trường hợp 1

Nhật Linh mong muốn được học ở Trường Đại học Y để trở thành bác sĩ đa khoa. Qua tìm hiểu, Nhật Linh biết rằng, để học ngành này ở Trường Đại học Y cần có năng lực học tập tốt, chăm chỉ và kiên trì vì sẽ thực hành nhiều ở bệnh viện và tiếp xúc với các bệnh nhân khác nhau. Để sẵn sàng cho việc đó, Nhật Linh cố gắng học tập tốt, cân bằng thời gian, chuẩn bị sức khoẻ, tâm lí ứng phó với căng thẳng. Ngoài ra, bạn còn chủ động hỏi thêm các anh chị đã từng học tại trường để hiểu thêm thông tin về trường và ngành học. Điều đó sẽ giúp Nhật Linh không còn bỡ ngỡ khi chính thức học tập tại trường.

Trường hợp 2

Hoàng Hải mong muốn trở thành phi công dân dụng và dự định theo học Trường Đào tạo phi công X. Qua tìm hiểu, bạn được biết ngành này yêu cầu cao về thể lực, giao tiếp linh hoạt, khả năng tập trung cao, ngoại ngữ tốt và có kĩ năng xử lí các tình huống nhằm đảm bảo an toàn bay cho hành khách,... Hoàng Hải đã lên kế hoạch rèn luyện thể lực thường xuyên, đồng thời bạn tăng cường học ngoại ngữ. Bạn đã đăng kí tham gia khoá học dự bị của Trường Phi công Bay Việt (Vietflight trainning) để trải nghiệm về nghề, đồng thời trang bị cho bản thân nền tảng kiến thức chuyên ngành trước khi chính thức thi tuyển vào khoá huấn luyện phi công. Bạn còn thường xuyên tham gia các diễn đàn đào tạo nghề phi công trên mạng, xem các video về kĩ thuật bay để có thêm thông tin.

2. **Chia sẻ về những trường hợp chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường làm việc và học tập tương lai mà em biết.**

3. **Thảo luận về những việc học sinh cần làm để chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường học tập và làm việc tương lai.**

Gợi ý:

- Tìm hiểu về yêu cầu của môi trường học tập và làm việc tương lai.
- Tìm hiểu về những thách thức, khó khăn của môi trường học tập và làm việc tương lai.
- Xác định và thực hiện các biện pháp học tập, rèn luyện để vượt qua những khó khăn, thách thức, đáp ứng được những yêu cầu của môi trường học tập và làm việc tương lai.
- ...

HOẠT ĐỘNG 2 Tìm hiểu về tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp, tham gia và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội

1. **Chia sẻ hiểu biết của bản thân về những biểu hiện của tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp, sẵn sàng tham gia và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.**

Gợi ý:

- Mong muốn được tham gia vào lĩnh vực nghề nghiệp cụ thể.
- Biết được những khó khăn, thách thức của hoạt động nghề nghiệp; khó khăn, thách thức khi tham gia và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.
- Hiểu và tôn trọng các đặc điểm của người lao động, quy định của nơi làm việc, văn hoá ứng xử, văn hoá tổ chức, kỉ luật lao động.
- Tự tin khi tham gia hoạt động nghề nghiệp và hoà nhập với lực lượng xã hội.
- Chủ động tham gia và đáp ứng yêu cầu khi có cơ hội trải nghiệm ở các cơ sở hoạt động nghề nghiệp.
- ...

2. **Thảo luận về những việc học sinh cần làm để có tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp, tham gia và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.**

Gợi ý:

- Tìm hiểu những yêu cầu của nghề nghiệp, ý nghĩa của nghề nghiệp đối với bản thân và xã hội.
- Xác định được những khó khăn, thách thức và các biện pháp vượt qua.
- Chủ động học tập, trang bị những kiến thức, kĩ năng, thường xuyên cập nhật các kiến thức mới.
- Xác định được những người có thể hỗ trợ khi bước vào thế giới nghề nghiệp và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.
- ...

HOẠT ĐỘNG 3 Tìm hiểu về bản lĩnh thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích

1. **Chỉ ra những biểu hiện của bản lĩnh thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích của bạn Hương trong trường hợp dưới đây:**

> Gia đình Hương có ba thế hệ đều là hoạ sĩ. Mọi người trong gia đình muốn Hương tiếp nối nghề này để có thể thừa hưởng kinh nghiệm của người thân. Nhưng Hương lại rất đam mê công nghệ sinh học và đã đoạt giải Nhì trong kì thi chọn học sinh giỏi cấp Tỉnh môn Sinh học. Ước muốn của Hương là trở thành kĩ sư nông nghiệp để tạo ra những giống cây trồng mới nhưng cả nhà đều phản đối. Hương rất buồn nhưng không nản chí. Một mặt, bạn kiên trì thuyết phục gia đình về ý nghĩa, giá trị của công nghệ sinh học đối với xã hội; mặt khác, bạn lập và kiên định thực hiện kế hoạch học tập, rèn luyện bản thân theo các yêu cầu của nghề kĩ sư nông nghiệp, của cơ sở đào tạo có mã ngành kĩ sư nông nghiệp.

2. **Chia sẻ những trường hợp thể hiện bản lĩnh thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích mà em biết.**

3. **Thảo luận về biểu hiện của bản lĩnh thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích.**

Gợi ý:

- Tự tin, bản lĩnh, không dao động trước những ý kiến không tích cực về nghề yêu thích.
- Luôn cố gắng vượt qua những rào cản, những ý kiến không ủng hộ nghề mình yêu thích.
- Tìm mọi cách thuyết phục người thân nếu có sự ngăn cản từ họ.
- Kiên trì rèn luyện các phẩm chất và năng lực để đáp ứng yêu cầu của nghề yêu thích.
- ...

HOẠT ĐỘNG 4 Phân tích và xử lí các thông tin nghề nghiệp, thông tin về các cơ sở giáo dục đại học và giáo dục nghề nghiệp

1. **Phân tích và xử lí các thông tin nghề nghiệp, thông tin về các cơ sở giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp trong những trường hợp dưới đây:**

Trường hợp 1

Khi tìm hiểu về nghề quản lí khách sạn, An thấy thông tin tìm hiểu trên mạng xã hội liên quan đến thời gian làm việc, tiền lương và chế độ đãi ngộ người lao động có nhiều mâu thuẫn với thông tin thu nhận được từ những người trực tiếp làm nghề này.

Nếu em là An, em sẽ làm gì?

Trường hợp 2

Khi tìm hiểu thông tin tuyển sinh của ngành Giáo dục Mầm non của một trường đại học, Hường thấy có một số thông tin khác nhau liên quan đến các điều kiện tuyển sinh và yêu cầu về học tập, cũng như cơ hội phát triển nghề nghiệp trong tương lai từ các website, trang tư vấn tuyển sinh, từ kinh nghiệm những người đã từng học. Điều này, khiến Hường cảm thấy hoang mang vì không biết dựa vào thông tin nào để đưa ra quyết định lựa chọn trường sẽ theo học.

Nếu em là Hường, em sẽ làm gì?

2. **Trình bày kết quả phân tích và xử lí thông tin.**

HOẠT ĐỘNG 5 Thể hiện tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội

1. **Đề xuất những việc cần làm để có tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp mà em lựa chọn và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội trong các tình huống dưới đây:**

Tình huống 1

Mai quyết định chọn nghề giáo viên mầm non. Trong một lần đi trải nghiệm ở trường mầm non, Mai chứng kiến các bé quấy, khóc, chưa có khả năng tự phục vụ. Mặc dù vất vả, nhưng các cô giáo vẫn nói năng nhẹ nhàng và tỉ mỉ chăm sóc từng em.

Nếu là Mai, em sẽ làm gì để thể hiện tâm thế sẵn sàng tham gia hoạt động nghề nghiệp?

Tình huống 2

Cường muốn thi vào Trường Đại học Xây dựng để trở thành kĩ sư xây dựng. Qua tìm hiểu, Cường biết rằng, nghề này yêu cầu phải có sức khoẻ vì di chuyển nhiều và làm việc trong điều kiện ngoài trời, luôn phải mặc đồ bảo hộ lao động khi đến công trình đang xây dựng.

Nếu là Cường, em sẽ làm gì để thể hiện tâm thế sẵn sàng tham gia hoạt động nghề nghiệp?

2. **Chia sẻ những việc em cần làm để chuẩn bị tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp.**

HOẠT ĐỘNG 6 Quyết định chọn nghề, chọn ngành học, chọn trường của bản thân

1. **Tham khảo ý kiến của gia đình, thầy cô, bạn bè, chuyên gia về việc chọn hướng học tập, chọn nghề của bản thân.**

   Gợi ý:

   – Mức độ phù hợp về phẩm chất và năng lực của bản thân với nghề.

   – Trường đào tạo nghề định lựa chọn.

   – ...

2. **Xác định những khó khăn, thách thức, rào cản em có thể đối mặt khi thực hiện quyết định chọn nghề, chọn ngành học, chọn trường.**

   Gợi ý:

   – Khó khăn liên quan đến quyết định của bản thân với mong muốn, kì vọng hoặc định hướng của gia đình.

   – Khó khăn liên quan đến sự chưa phù hợp của năng lực, kết quả học tập, phẩm chất của bản thân với yêu cầu của nghề nghiệp.

   – Khó khăn khi thu thập và xử lí các thông tin liên quan đến nghề nghiệp.

   – ...

3. **Ra quyết định chọn nghề, chọn ngành học, chọn trường của bản thân.**

4. **Xác định những biện pháp học tập, rèn luyện theo quyết định chọn nghề, chọn ngành học, chọn trường của bản thân.**

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Gợi ý:

– Biện pháp liên quan đến học tập:
  + Xác định mục tiêu học tập.
  + Lựa chọn phương pháp học tập phù hợp.
  + Phân bổ thời gian khoa học.
  + Tìm kiếm sự hỗ trợ từ cha mẹ, thầy cô, bạn bè,...
  + ...

– Biện pháp liên quan đến rèn luyện:
  + Xây dựng kế hoạch cụ thể.
  + Thực hiện phát huy những điểm mạnh và hạn chế những điểm yếu nhằm đáp ứng với yêu cầu nghề nghiệp.
  + ...

HOẠT ĐỘNG 7 Thể hiện bản lĩnh, đam mê theo đuổi nghề yêu thích

1. Sắm vai thể hiện bản lĩnh, đam mê theo đuổi nghề yêu thích trong các tình huống dưới đây:

Tình huống 1

Long ngưỡng mộ các thầy, cô giáo của mình và rất thích nghề giáo viên. Nhưng Long mắc tật nói ngọng – đây là trở ngại để bạn theo đuổi nghề mình yêu thích. Long biết để sửa được tật nói ngọng phải có ý chí, quyết tâm, sự kiên trì,... Hơn nữa, gia đình lại muốn bạn học ngành kinh tế nên đã ngăn cản Long.

Nếu là Long, em sẽ làm gì?

Tình huống 2

Hà mơ ước trở thành một chiến sĩ công an. Hà thông minh, nhanh trí – nhưng hơi nhút nhát. Bố mẹ ngăn cản vì sợ Hà vất vả và cho rằng tính nhút nhát của Hà không phù hợp với nghề này.

Nếu là Hà, em sẽ làm gì?

2. Chia sẻ những việc làm thể hiện bản lĩnh, đam mê theo đuổi nghề nghiệp yêu thích của em.

HOẠT ĐỘNG 8 Trải nghiệm thực tế và chuẩn bị tâm thế bước vào nghề nghiệp tương lai

1. Xác định một cơ sở có nghề mà em định lựa chọn và xây dựng kế hoạch trải nghiệm.

Gợi ý:

KẾ HOẠCH TRẢI NGHIỆM NGHỀ NGHIỆP

– Họ và tên:...

– Tên cơ sở đến trải nghiệm:...

– Mục tiêu hoạt động trải nghiệm nghề nghiệp:...

– Thời gian thực hiện:...

– Các hoạt động cụ thể:

Nội dung trải nghiệm	Thời gian thực hiện	Phương tiện cần thiết	Kết quả mong muốn	Người hỗ trợ
– ...	– ...	– ...	– ...	– ...
– ...	– ...	– ...	– ...	– ...
– ...	– ...	– ...	– ...	– ...

2. Trải nghiệm thực tế, viết thu hoạch và báo cáo kết quả.

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

– Liệt kê được cách thức chuẩn bị tâm lí thích ứng với môi trường làm việc hoặc học tập tương lai.

– Nêu được những việc học sinh cần làm để có tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp, tham gia và hoà nhập với lực lượng lao động xã hội.

– Kể được các biểu hiện về bản lĩnh thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích.

– Phân tích và xử lí được các thông tin nghề nghiệp, thông tin về các cơ sở đào tạo, giáo dục nghề nghiệp.

– Thể hiện được tâm thế sẵn sàng bước vào thế giới nghề nghiệp qua các tình huống.

– Đưa ra được quyết định chọn nghề, chọn ngành học, chọn trường của bản thân.

– Thể hiện được bản lĩnh của bản thân trong việc thực hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích.

– Lập được kế hoạch cụ thể, thực hiện việc học tập, rèn luyện để chuẩn bị tâm thế bước vào nghề nghiệp tương lai và thể hiện đam mê theo đuổi nghề yêu thích.

– Trải nghiệm thực tế và chuẩn bị tâm thế bước vào thế giới nghề nghiệp.

Mức độ em đạt được: Đạt/Chưa đạt

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

TT	Thuật ngữ	Giải thích	Trang
1	Đam mê	Là niềm khát khao, yêu thích theo đuổi một lĩnh vực nào đó. Để thực hiện đam mê, mỗi người sẽ vạch ra những mục tiêu, định hướng chi tiết để theo đuổi và chinh phục đam mê đó.	14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 83, 84, 86, 87, 89, 90
2	Phát triển tài chính cá nhân	Là cách làm cho tài sản/số tiền của cá nhân gia tăng trong khoảng thời gian xác định.	29, 32, 33
3	Tâm thế	Là trạng thái tâm lí sẵn sàng của con người với tư cách là chủ thể hoạt động nào đó của hoàn cảnh bên ngoài.	83, 84, 86, 87, 88 ,89, 90
4	Thị trường lao động	Là nơi thực hiện các quan hệ xã hội giữa người bán sức lao động (người lao động làm thuê) và người mua sức lao động (người sử dụng sức lao động), thông qua các hình thức thoả thuận về giá cả (tiền công, tiền lương) và các điều kiện làm việc khác, trên cơ sở một hợp đồng lao động bằng văn bản, bằng miệng hoặc thông qua các dạng hợp đồng hay thoả thuận khác.	66, 67, 73, 74
5	Thích ứng	Có những thay đổi cho phù hợp với điều kiện mới, yêu cầu mới.	14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 69, 78, 80, 81, 83, 84, 85, 90
6	Tư duy độc lập	Là khả năng suy nghĩ và phân tích một vấn đề mà không bị chi phối hoặc phụ thuộc vào người khác.	14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23
7	Ý chí	Là khả năng vượt qua mọi thử thách, là việc thực hiện các hành động để có thể tạo ra được kết quả theo như mong muốn. Ý chí là thuộc tính tâm lí điều chỉnh hành vi của con người, thúc đẩy con người vượt qua mọi khó khăn, trở ngại để thực hiện đến cùng mục đích đã xác định.	14, 15, 16, 17, 20, 23, 89

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: NGÔ THỊ HÀ – NGUYỄN THỊ TRANG
Biên tập tái bản: NGÔ THỊ HÀ
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: THÁI THANH VÂN
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Minh hoạ: NGUYỄN THỊ THANH VÂN
Sửa bản in: VŨ THỊ THANH TÂM – NGÔ THỊ HÀ
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2024) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM, HƯỚNG NGHIỆP 12

Mã số: G1HHZQ002h26

In ..... bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 7-2026/CXBIPH/199-09/GD
Số QĐXB: .../..... ngày ... tháng ... năm .....
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-39268-8

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 12 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 12, tập một
2. Ngữ văn 12, tập hai
3. Chuyên đề học tập Ngữ văn 12
4. Toán 12, tập một
5. Toán 12, tập hai
6. Chuyên đề học tập Toán 12
7. Lịch sử 12
8. Chuyên đề học tập Lịch sử 12
9. Địa lí 12
10. Chuyên đề học tập Địa lí 12
11. Giáo dục kinh tế và pháp luật 12
12. Chuyên đề học tập Giáo dục kinh tế và pháp luật 12
13. Vật lí 12
14. Chuyên đề học tập Vật lí 12
15. Hoá học 12
16. Chuyên đề học tập Hoá học 12
17. Sinh học 12
18. Chuyên đề học tập Sinh học 12
19. Công nghệ 12 – Công nghệ Điện – Điện tử
20. Chuyên đề học tập Công nghệ 12 – Công nghệ Điện – Điện tử
21. Công nghệ 12 – Lâm nghiệp – Thuỷ sản
22. Chuyên đề học tập Công nghệ 12 – Lâm nghiệp – Thuỷ sản
23. Tin học 12 – Định hướng Tin học ứng dụng
24. Chuyên đề học tập Tin học 12 – Định hướng Tin học ứng dụng
25. Tin học 12 – Định hướng Khoa học máy tính
26. Chuyên đề học tập Tin học 12 – Định hướng Khoa học máy tính
27. Mĩ thuật 12 – Thiết kế mĩ thuật đa phương tiện
28. Mĩ thuật 12 – Thiết kế đồ hoạ
29. Mĩ thuật 12 – Thiết kế thời trang
30. Mĩ thuật 12 – Thiết kế mĩ thuật sân khấu, điện ảnh
31. Mĩ thuật 12 – Lí luận và lịch sử mĩ thuật
32. Mĩ thuật 12 – Điêu khắc
33. Mĩ thuật 12 – Kiến trúc
34. Mĩ thuật 12 – Hội hoạ
35. Mĩ thuật 12 – Đồ hoạ (tranh in)
36. Mĩ thuật 12 – Thiết kế công nghiệp
37. Chuyên đề học tập Mĩ thuật 12
38. Âm nhạc 12
39. Chuyên đề học tập Âm nhạc 12
40. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 12
41. Giáo dục thể chất 12 – Bóng chuyền
42. Giáo dục thể chất 12 – Bóng đá
43. Giáo dục thể chất 12 – Cầu lông
44. Giáo dục thể chất 12 – Bóng rổ
45. Giáo dục quốc phòng và an ninh 12
46. Tiếng Anh 12 – Global Success – Sách học sinh

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-39268-8

9 786040 392688

Giá: 12.100 đ